

Plenaire 56

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

17 september 2008

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
POLITIEKE FRACTIES	
Wijziging in de samenstelling	1
ACTUALITEITSDEBAT over de aangekondigde dialoog van gemeenschap tot gemeenschap met het oog op verdere stappen in de staatshervorming	1
Actualiteitsmoties	21
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Filip Dewinter en Joris Van Houthem tot besluit van het op 17 september 2008 in de plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde dialoog van gemeenschap tot gemeenschap met het oog op verdere stappen in de staatshervorming – 1828 (2007-2008) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	21
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ludwig Caluwé, Sven Gatz, Ludo Sannen, Bart Caron en Kris Van Dijck tot besluit van het op 17 september 2008 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde dialoog van gemeenschap tot gemeenschap met het oog op verdere stappen in de staatshervorming – 1829 (2007-2008) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	22
ACTUALITEITSMOTIE van de heer Rudi Daems, mevrouw Vera Dua en de heren Jef Tavernier, Jos Stassen en Eloi Glorieux tot besluit van het op 17 september 2008 in de plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde dialoog van gemeenschap tot gemeenschap met het oog op verdere stappen in de staatshervorming – 1830 (2007-2008) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	22
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	22
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	25
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	25

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Agnes Bruyninckx, Erik Arckens, An Michiels, Jacky Maes, Frans Peeters: gezondheidsredenen;

Piet De Bruyn, Jan Loones, Jan Peumans, Jan Roegiers, Luc Van den Brande, Paul Wille: buitenslands;

Gilbert Bossuyt, Patrick Janssens, Miet Smet: ambtsverplichtingen.

André Van Nieuwerkerke: familieverplichtingen.

POLITIEKE FRACTIES

Wijziging in de samenstelling

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 22 augustus 2008 deelt de heer John Vrancken mee dat hij niet langer deel uitmaakt van de VB-fractie.

ACTUALITEITSDEBAT over de aangekondigde dialoog van gemeenschap tot gemeenschap met het oog op verdere stappen in de staatshervorming

De voorzitter: Dames en heren, gelet op de omstandigheden zou ik u willen vragen om voor uw interrupties alleen gebruik te maken van de microfoons aan de lessenaars hier vooraan. Interrupties vanuit de zaal kunnen namelijk niet worden opgenomen in de Handelingen.

Het debat is geopend.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, in deze zaal

hangt een prerevolutionaire sfeer. Niet alleen is ons parlement hierboven in staat van ontbinding, ook de Belgische staat is intussen langzaam maar zeker aan het ontbinden.

De voorbije maanden en weken is gebleken dat de communautaire problematiek actueler is geworden dan ooit, zeker nu de Vlaamse Regering zich er actief mee moet.

Mijnheer de minister-president, nadat voor de zomer een moegestreden premier Leterme definitief op de grenzen van het federale overlegmodel was gebotst, hebt u half juni de communautaire problematiek ‘cadeau’ gekregen. Dat bleek echter een vergiftigd geschenk te zijn. De voorbije weken hebt u inderdaad geprobeerd om van de nood een deugd te maken en hebt u verwoede pogingen gedaan, wellicht in het licht van de Vlaamse verkiezingen, om u te profileren als de Leeuw van Vlaanderen, al was het dan vorige week een leeuw met een klauw – letterlijk en figuurlijk – in het gips.

Van die arm in het gips bent u weliswaar verlost maar u kampt intussen met een andere, politiek veel moeilijkere handicap. Die handicap is dat uw paarse coalitiepartners u het licht in de ogen niet gunnen en dat de ministers Vandenbroucke en Van Mechelen, die nu zo broederlijk naast u zitten, u hebben opgesloten in een gouden kooi.

Onmiddellijk nadat premier Leterme u en de Vlaamse Regering die fameuze hete communautaire aardappel had doorgeschoven, hebt u de spierballen laten rollen. Men zou eens wat zien. De Vlaamse Regering zou de klus klaren. U stelde daarbij een aantal voorwaarden. De communautaire onderhandelingen moesten een confederaal karakter krijgen. U wilde geen federale schoonmoeders meer. Federaal vicepremier Reynders was al helemaal niet meer welkom. De gesprekken moesten leiden tot wat u een confederale staatsstructuur noemde. Het zwaartepunt zou bij de deelstaten komen te liggen. U bleef erbij dat de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap moest worden geleid door de ministers-presidenten van de twee taalgemeenschappen.

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest was volgens u iets speciaals en moest enkel op een gepaste wijze worden betrokken bij deze dialoog. De tweeledige structuur van die onderhandelingen mocht op geen enkel moment in het gedrang komen.

Maar tijdens de eerste dagen van september bezweek u onder de druk van enerzijds de Franstaligen en anderzijds uw coalitiepartners. De nota over de gemeenschapsdialoog, die op vrijdag 5 september formeel ter goedkeuring werd voorgelegd aan uw coalitiepartners, moest de zogenaamd uitgestoken hand vormen naar de Franstaligen. Men sprak zich immers plotseling niet

meer uit over de samenstelling van de delegaties en, onder andere, de federale ministers van Institutionele Hervorming waren welkom. Er werd geen timing meer naar voren geschoven. Men sprak zich ook niet uit over de agenda, en de concrete te bereiken doelstellingen waren evenmin belangrijk.

Zoals te voorspellen was, was koninklijk bemiddelaar de Donnea in zijn nopjes. Ik zal hem citeren. “De Vlamingen hebben hun houding versoepeld”, zo meldde hij. En viceminister-president Vandenbroucke was in de media zelfs triomfantelijk. Hij zei: “Nieuw is dat we op voorhand niet zeggen wie aan de overkant van de onderhandelingstafel moet zitten, wat het resultaat moet zijn, noch wanneer er een resultaat moet zijn.”

De dialoog van gemeenschap tot gemeenschap werd door het paarse sp.a-Open Vld-front, dat wel degelijk nog altijd bestaat, en misschien in deze regering en ook daarbuiten sterker is dan ooit, gecastreerd en herleid tot een nietszeggende praatbarak, met als enige doelstelling het communautaire thema over de verkiezingen van juni 2008 te tillen. En natuurlijk roken de Franstaligen hun kans. Reynders en co bevestigden nog eens dat voor hen de open agenda synoniem is met een wit blad, waarbij de uitbreiding van Brussel en het dossier-BHV ter sprake moeten kunnen komen en, meer nog, dat er voor de regionale verkiezingen van juni 2009 absoluut geen staatshervorming komt.

Op dinsdag 9 september deed uw viceminister-president Vandenbroucke er op de RTBF-radio nog een schepje bovenop. Hij deed dat vanuit het edele doel “vertrouwen te wekken” bij de Franstaligen. Over de uitbreiding van Brussel, waarover de Vlaamse Regering zogenaamd niet wil praten, zei minister Vandenbroucke dat niets de Franstaligen belet om dat punt op de agenda te zetten. “We hebben nooit gezegd”, zei hij, “dat de Franstaligen hun lijst moeten beperken tot wat ons uitkomt.” Hij voegde er nog aan toe dat, om uit de impasse te raken, er opnieuw gestart moet worden van een blanco blad. Ook over BHV kan “onderhandeld” worden.

Mijnheer de minister-president, ik steun een aantal van uw initiatieven. Maar ik was toch diep ontgoocheld in u als ik mag geloven wat La Libre Belgique daarover schrijft. En ik doe dat zeker niet, zoals trouwens met zeer weinig kranten en zeker niet met La Libre Belgique, a priori. Maar ik noteer toch maar dat men daar meldt dat u bij de koninklijk bemiddelaars bent gaan pleiten om de Franstaligen te bezweren om de parlementaire procedure betreffende BHV, met alle alarmbellen en belangenconflicten van dien, zeker uit te putten, weer eens met als doel om het hele verhaal over de verkiezingsdatum te tillen!

Mijnheer de minister-president, u realiseerde zich al snel dat de Franstaligen u met medeplichtigheid van uw

paarse coalitiepartners aan het rollen waren. Plotseling beseft u dat de Franstaligen en – wat veel erger is – ook het paarse sp.a-Open Vld-front de dialoog wel degelijk zien als een manier om van de staatshervorming af te geraken en ze liefst opnieuw voor lange tijd in de politieke diepvriezer op te bergen. U hebt vorige week geprobeerd uw ergernis nog weg te stoppen met woordspelletjes over de A- en de B-ploeg, de “geloofwaardigheid” van de dialoog en “praatcafés” enzovoort. Maar het was te laat. Nog dezelfde dag werd u teruggefloten. Dat toont ook aan wie er echt de touwtjes in handen heeft. Er werd zelfs bij nacht en ontij een extra ministerraad op het Barricadenplein bijeengeroepen door uw coalitiepartners Vandenbroucke en Van Mechelen. Zij hebben niet meer of niet minder dan u het mes in de rug gestoken. Ze hebben de stekker uit het stopcontact van de dialoog getrokken nog vooraleer de dialoog van start was gegaan.

Wat een cadeau voor de Franstaligen! Het Vlaamse front, dat nauwelijks aan zet is, dat nog moet beginnen met de dialoog, rolt al vechtend over het Martelaarsplein – de naam kan niet beter gekozen worden – nog vooraleer de gesprekken begonnen zijn!

Ondertussen is het duidelijk dat de minister-president onder druk van het paarse front van de Open Vld en de sp.a bakzeil heeft gehaald. Het communautaire gedeelte van het Vlaams regeerakkoord is nog enkel een vertrekpunt, het fameuze blanco blad, waarover kan worden onderhandeld. In de praktijk zou dit echter een eindpunt moeten zijn. Het staat in het regeerakkoord neergeschreven. Daarover moet niet meer worden onderhandeld. Dat is te nemen of te laten. Dat zouden we mogen verwachten.

De Vlaams-nationalist van dienst, minister Bourgeois, heeft in Gazet van Antwerpen het volgende verklaard: “We vertrekken vanuit het Vlaams regeerakkoord, zonder te zeggen dat dit te nemen of te laten is. We beginnen met een open agenda.” Wat de overdracht van bevoegdheden betreft, begint zelfs hij met een open agenda, met het fameuze witte blad van de Franstaligen. In het Vlaams Parlement beginnen we niet met een open agenda. We beginnen vanuit de Vlaamse resoluties en vanuit het regeerakkoord. Hierover moet niet meer worden onderhandeld of gepraat. Dat is te nemen of te laten.

Tijdens de vorige woensdagnacht heeft de minister-president uiteindelijk een nietszeggende verklaring afgelegd. Hij heeft toen niet meer gedaan dan wat CD&V en de N-VA nu al anderhalf jaar doen, met name onafgebroken tegelijkertijd warm en koud blazen. (*Rumoer*)

Meer heb ik niet vernomen. Minister Bourgeois en de N-VA hebben het na het akkoord binnen de Vlaamse

Regering over de gemeenschapsdialoog. We kennen het discours van de N-VA. Ze zeggen voor de zoveelste keer “Nu of nooit”, “Houd me tegen of ik bega een ongeluk” en hebben het over “de historische kans”. De hoeveelste historische kans op anderhalf jaar tijd is dit nu al?

Minister Bourgeois heeft het gehad over geschreven akkoorden die tot op een bepaalde hoogte al in wetsvoorstellen en wetsontwerpen moeten zijn uitgewerkt. De minister-president spreekt daar niet over. Hij heeft het over geloofwaardige gesprekken die uitzicht op een principe- of deelakkoord moeten bieden. Dat is iets heel anders dan zaken die in wetsvoorstellen en wetsontwerpen zijn uitgewerkt.

Minister Crevits, de Kabouter Kwebbel van de Vlaamse Regering, heeft een heel ander standpunt vertolkt. (*Ru-moer*)

Zij heeft het, in tegenstelling tot minister Bourgeois en de minister-president, niet over principe- of deelakkoord of over klaarliggende wetsvoorstellen en wetsontwerpen. Zij heeft het over een tijdspad dat tot na de verkiezingen moet worden vastgelegd. Zij heeft het volgende verklaard: “Men mag van Peeters niet verwachten dat hij tegen juni volgend jaar al resultaten kan voorleggen. Dat zou nefast zijn voor het onderhandelingsklimaat.”

Daarnaast is er natuurlijk het enfant terrible. Minister Anciaux moest zich gisteren ook nog eens met de zaak moeien. Hij heeft meegedeeld dat hij niet meer in een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap gelooft. In De Morgen had hij het zelfs over “het opkuisen van de shit van de federale overheid”.

Wil de echte woordvoerder van de Vlaamse Regering nu misschien opstaan? Ik weet niet wie eigenlijk namens de Vlaamse Regering het woord voert. De minister-president zal hier straks het woord nemen. In de media blijkt dit alvast niet duidelijk te zijn. In de media gaat het achtereenvolgens om de ministers Van Mechelen, Vandenbroucke, Anciaux, Crevits en Bourgeois. Straks zullen de backbenchers zich, uiteraard in het licht van de komende verkiezingen, allicht ook verplicht voelen Vlaanderen hun mening over dit onderwerp mee te delen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De vraag is wat uiteindelijk, op het einde van de rit, in de perceptie van de Franstaligen overblijft. Gisteren is in La Libre Belgique opnieuw victorie gekraaid. Het is voorbij. Er is geen probleem. Die dialoog wordt een babbelsessie die alles tot na de verkiezingen vooruitschuift. La Libre Belgique is op haar gemak omdat de Vlaamse Regering ruzie maakt, intern verdeeld is en niet weet wat ze wil. Voor de Vlaamse Regering is een open blad in orde. Er is geen timing of agenda. Doelstellingen zijn niet noodzakelijk. We zien wel wat ervan komt.

Zolang we maar praten en de camera's registreren wat we allemaal te vertellen hebben, is het al lang goed.

Mijnheer de minister-president, zo lukt het nooit. We hebben geen nood aan een nieuwe Costa, aan een nieuw forum, want dat dreigt uw dialoog uiteindelijk te worden. Er moet geen maanden meer worden gepraat of onderhandeld. Er moet gehandeld worden! Handelen betekent dat het communautaire luik uit het Vlaams regeerakkoord samen met de Vlaamse resoluties als te nemen of te laten moeten worden voorgelegd aan de Franstaligen. Een Franstalig ‘non’ betekent dat Vlaanderen desnoods een eigen autonomiestatuut – kijk daarvoor naar het buitenland: in nogal wat Europese landen kan dat blijkbaar wel – op basis van de resoluties afkondigt. Indien ook dat niet volstaat, dienen eenzijdige stappen in de richting van Vlaamse onafhankelijkheid te worden gezet. Alleen een kordaat, vastberaden optreden met een heldere agenda, een duidelijke timing, concrete te nemen of te laten doelstellingen die niet te bediscussiëren zijn, zullen ervoor zorgen – met Vlaamse onafhankelijkheid als stok achter de deur wanneer noodzakelijk – dat u aan de andere kant van de taalgrens en op het federale niveau en zelfs bij uw coalitiepartners respect afdwingt. Op die manier zal er resultaat worden geboekt: niet ver na de Vlaamse verkiezingen, maar voor die Vlaamse verkiezingen.

Mijnheer de minister-president, op communautair vlak bent u aan het luchtfietsen! Uw meerderheid hangt als los zand aan elkaar. Het was o zo simpel voor Reynders en co om u op nauwelijks een of twee weken uit mekaar te spelen. Dat komt omdat uw coalitiepartners zich nooit gebonden hebben gevoeld aan het communautaire luik van het Vlaams regeerakkoord, de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005 en de Octopusnota van 1 februari 2008. Ze zijn er altijd vanuit gegaan dat dit dode letter zou blijven. Ze gingen er vanuit dat de Vlaamse Regering dat toch nooit zou moeten uitvoeren. Het is op papier gezet: N-VA tevreden, CD&V tevreden omdat N-VA bij de les blijft, en de kous was af. Nu plotseling komt die dialoog er omdat u wel moet, omdat u de hete aardappel van Leterme in uw schoot geworpen hebt gekregen. U denkt daarmee nog te kunnen scoren voor de Vlaamse verkiezingen. Nu beseffen uw coalitiepartners dat dit Vlaams regeerakkoord en die resoluties dan toch geen dode letter kunnen blijven en nu nog moeten worden gerealiseerd, iets wat nooit hun intentie en bedoeling is geweest.

Dat u door de Brutussen in de Vlaamse Regering die nu collegiaal naast u zitten – Van Mechelen en Vandenbroucke – wordt afgeslacht, het mes in de rug geduwd krijgt, is natuurlijk des te pijnlijker, zeker op het moment dat u de kans hebt om de beslissende stap te zetten in de richting van het realiseren van uw eigen Vlaams regeerakkoord. Een regeerakkoord dat niet voor verkiezingen wordt gerealiseerd, is een regeer-

akkoord in de lucht, is een regeerakkoord dat er geen is. U zult daar door de kiezer – terecht – worden op afgerekend. Ik heb nooit begrepen dat Vandenbroucke nu al komt verklaren dat het niet hoeft voor de verkiezingen. Crevits, uw eigen partijgenote, zegt: “zeker niet voor de verkiezingen want dat zou de onderhandelingen in het gedrang brengen”. Een regeerakkoord wordt natuurlijk gerealiseerd tijdens de legislatuur en niet na verkiezingen want dan zit u daar misschien niet meer.

Het paarse front van socialisten en liberalen heeft de machtsovername van CD&V-N-VA in de Vlaamse Regering nooit verteerd. Dat komt nu, op dit cruciale moment, op een pijnlijke manier tot uiting. U betaalt daarvoor vandaag de prijs. Vlaanderen en de Vlamingen – dat is nog veel erger – betalen daarvoor vandaag de prijs. Als u het echt meent, dan zult u van zich af moeten bijten. U moet niet zoals de vorige dagen naar aanleiding van de ministerraad en gisteren in hemelsnaam nog eens op vtm, plat op de buik gaan en u verontschuldigen voor uw uitspraken over de B-ploeg. Het is de B-ploeg die de Franstaligen sturen. Ze beledigen u en de Vlaamse Regering daarmee.

Heb de moed van uw overtuiging, en durf achter uw uitspraken te staan. Verontschuldig u daar niet iedere keer voor. U stelt zich daardoor bijzonder zwak op. U moet zich niet gedragen als het schoothondje van de paarse regering, maar als een heuse pitbull. U mag zich niet laten vernederen. U mag zich niet laten terugfluiten door de Franstalige B-ploeg, of de Statler en Waldorf van de Vlaamse Regering die nu kritiek aan het spuien zijn op u. U moet uw tanden tonen. U moet ervoor zorgen dat het communautaire luik, dat het minimum minimum is van het Vlaamse regeerakkoord, en de Vlaamse resoluties die hier bijna eenparig zijn goedgekeurd, inderdaad in de praktijk worden gebracht. Niet na maar voor de verkiezingen, nog tijdens deze legislatuur. U moet Vlaanderen de autonomie schenken die het nu al zolang verdient. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, collega's, een goede drie en een half jaar geleden ging de deur van dit Vlaams Parlement dicht omwille van een BHV-crisis. Vandaag gaan de deuren vroeger open omdat er nog altijd een communautaire crisis is. We gaan erop vooruit, zou men denken. Toch heeft het drie weken geduurd vooraleer de meerderheid bereid was om in te gaan op een parlementair debat. De bevoegde, en zelfs de niet-bevoegde, ministers hadden nochtans al eind augustus hun rentree-interviews en de plannen-Peeters, zoals ze genoemd werden, gelanceerd.

Toch is het goed dat er vandaag een debat plaatsvindt. Zo kunnen we het de volgende week, tijdens de officiële opening van het parlementaire jaar en de September-

verklaring van de Vlaamse Regering, nog over andere zaken hebben dan alleen maar een communautaire discussie te houden.

We willen het bijvoorbeeld hebben over de kwaliteit van de kinderopvang, over voetbalstadions, en over enkele hete mobiliteitsdossiers. We zouden heel graag uit de mond van minister Keulen horen wat hij gaat doen met de regionalisering van het woonbeleid.

Mijnheer de minister-president, mijn eerste reactie na het bekendmaken van uw voornemen van een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap, was er een van opluchting. Na anderhalf jaar gepruts van premier Letermé, Didier Reynders en co, was de situatie nog nooit zo verziend als vandaag. Het is moedig van de Vlaamse Regering om in dat gat te springen. Het siert u, mijnheer de minister-president, dat u afstapt van het stellen van strikte deadlines, tot spijt van wie het benijdt, mijnheer Dewinter. Ik hoop dat u er zich aan houdt, zodat de sereniteit opnieuw wat kan terugkeren.

Helaas, het gevoel van ‘oef, er is een opening’ was snel weer verdwenen. Het werd vooral duidelijk toen, vier dagen na de bekendmaking van het zogenaamde plan-Peeters, de partijen van de Vlaamse Regering een nachtelijke vergadering nodig hadden om de plooiën glad te strijken. Of ze wel zijn gladgestreken, is maar de vraag. Aan de uitlatingen van minister Anciaux te horen, zijn we nog een heel stuk van huis.

Laat me even uitleggen waarom we als fractie niet langer geloven in een zoveelste bedrijf van deze tragikomodie. De zogenaamde dialoog vertrekkende van een wit blad, mijnheer de minister-president, is helemaal geen open dialoog. De voorwaarden van N-VA en sommige CD&V'ers zijn met copy en paste in een nota van de Vlaamse Regering geplakt. Wij bepalen waarover wordt gepraat en waarover niet wordt gepraat. De heikele punten zijn voor het federale parlement. Sorry. En, voegt minister Anciaux er nog aan toe, zelfs daarover mag niet worden gesproken. Hoe geloofwaardig, collega's, is zulke dialoog? Hoe geloofwaardig is een dialoog als men dit en andere parlementen buitenspel zet, terwijl het deze parlementen, en vooral het federale parlement is, die de vertaalslag moeten verwezenlijken via wetgeving.

“De Vlaamse Regering is al jaren bedreven in het pomen van een Vlaamse, virtuele realiteit”, stond er twee weken geleden in De Morgen. Het is het mooiste bewijs daarvan.

Hoe geloofwaardig is een dialoog, als we de voorbije weken het politieke opbod volgen over wat er absoluut niet en wat er absoluut wel met de beruchte 400 miljoen euro – die maar 361 miljoen euro is – moet gebeuren? Inderdaad mijnheer Anciaux, het is niet aan

premier Letermé om te zeggen wat de Vlaamse Regering wel of niet moet doen met die centen. Laat de premier maar voor eigen deur vegen. Laat hem de uitwassen van de notionele intreestaf trek oplossen. Laat hem de rijke winsten van Electrabel afkomen in deze tijden van koopkrachtproblemen. Maar alstublieft, collega's en minister-president, laten we ophouden met het gebruiken van deze 400 miljoen euro als chantagemiddel.

Natuurlijk liggen er in Vlaanderen nog tal van uitdagingen te wachten. Kijk maar naar de problemen in de kinderopvang. Maar wie het ernstig meent en de vastberadenheid heeft om er uit te geraken, moet het debat durven voeren over hoe we onze federale sociale zekerheid overeind willen houden, om de uitdagingen in de zorg en de pensioenen met de vergrijzing van de bevolking te kunnen beantwoorden. Met een positief activeringsbeleid alleen zullen we er niet in slagen, minister Vandenbroucke.

Laten we even terugkeren naar de dialoog zelf van gemeenschap tot gemeenschap. Mijnheer de minister-president, wat de Vlaamse Regering neerschreef en besliste op 5 september, is meer een politiek pamflet dan een constructieve aanzet tot dialoog, waar vooral N-VA en sommige CD&V'ers – ik heb het reeds gezegd – de pen hebben vastgehouden. Dit zal allicht de prijs zijn geweest die CD&V moet betalen om het kartel met N-VA nog een tijdje te laten overleven. Wij vinden het trouwens eerlijk gezegd, hoogst merkwaardig dat sp.a, Open Vld en Vlaams Progressieven zich in deze verrottingsstrategie laten meeslepen.

Mijnheer de minister-president, collega's, wij willen dat er echte onderhandelingen worden gevoerd, met een open houding en met een echte open agenda. Geen taboes, geen dogma's, aan geen van beide zijden van de taalgrens. Wij willen dat Vlamingen en Franstaligen ophouden om zich te laten opjagen door partijen die enkel gebaat zijn met een verdere verrotting van de situatie zodat een splitsings-scenario alweer een stapje dichterbij komt. Of is het dat wat ook de Vlaamse Regering wil?

Ook de Groenen zijn voor meer Vlaanderen, voor meer autonomie en homogene bevoegdheidspakketten, voor territorialiteit, voor sterke financiële bevoegdheden. Wij hebben ons de voorbije maanden zeer constructief opgesteld in de onderhandelingen. Denk maar aan Jef Tavernier, die in de financiële werkgroep mee heeft gedacht over een gedeeltelijke overheveling van de personenbelasting naar de gewesten. Denk maar aan Mieke Vogels, die gewerkt heeft in de werkgroep Arbeidsmarktbeleid en de werkgroep Brussel.

Maar blijkbaar zijn politieke strategieën van onder meer sp.a en anderen, belangrijker dan de realisatie van een sociale en een ecologische staatshervorming.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, het verbaast me dat onze collega ons enerzijds politieke spelletjes verwijt, maar anderzijds hoor ik in zijn opsomming ook die beperkingen die de Vlaamse Regering oplegt aan de onderhandelingen die moeten worden gevoerd. Ook u gaat uit van het territorialiteitsprincipe dat overeind moet blijven. Ook u gaat uit van een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan, net die die in het akkoord van 5 september geformuleerd zijn.

Wat u ons verwijt, is voor mij totaal onduidelijk. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De heer Rudi Daems: Er zijn een aantal principes waarvan we moeten vertrekken. Maar ik heb daarnet al gezegd dat we moeten stoppen met te zeggen onder welke voorwaarden welke onderhandelingen kunnen worden gevoerd en welke onderhandelingen niet kunnen worden gevoerd. Er zijn principes die ook wij hanteren als belangrijke uitgangspunten. Ik heb er een aantal opgesomd, niet allemaal. Laten we die als basis voor de onderhandelingen gebruiken, maar niet zoals het vandaag gebeurt. Ik heb de tekst van de Vlaamse Regering goed gelezen. Als ik zie welke premissen er worden gesteld, dan wens ik u veel succes om met dit zogenaamde witte blad naar de onderhandelingstafel te trekken. (*Applaus bij Groen!*)

Voor de duidelijkheid wil ik zeggen dat wij bereid blijven om mee aan de onderhandelingstafel te zitten voor een constructieve dialoog over de staatshervorming, maar dan zonder dogma's.

Want, alles wat we als Vlaanderen doen, doen we niet noodzakelijk beter. Daarom moet het voor ons, in het kader van efficiëntie en goed bestuur, evenzeer mogelijk zijn om ook te spreken over de versterking van federale bevoegdheden.

Ik rond af met twee vragen, mijnheer de minister-president. Ik zou van u graag duidelijkheid hebben over wat deze regering wil, wat zij verstaat onder een open dialoog en een open agenda. Wil deze regering het spoor van het separatisme bewandelen of gelooft deze regering nog in een federale staat met een sterke sociale zekerheid? Is, met andere woorden, een herfinanciering of financiering van de federale staat om deze sociale zekerheid overeind te houden ook voor deze regering een bespreekbare piste?

Gezien de uitspraken van minister Ancaux gisteren en vandaag in de krant, zou ik toch ook duidelijkheid van u wensen over de spelregels en de onderhandelingsmarge die deze Vlaamse Regering oplegt of gaat opleggen en waarbinnen de federale regering en het federale parlement moeten opereren. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, collega's, we zitten hier vandaag in de catacomben, maar er zijn ooit grootse dingen uit de catacomben voortgekomen. Mogelijk staan we hier voor het moment dat Vlaanderen uit de catacomben zal komen.

In 2001 heeft mijn partij op haar congres in Kortrijk principieel gekozen voor een staatshervorming waarbij het zwaartepunt verschuift naar de deelstaten. Consequent daarmee hebben we in 2003 en opnieuw in 2007 verklaringen tot herziening van de Grondwet ingediend die het mogelijk maken de staat te hervormen, niet meer op basis van een federaal besluitvormingsproces, maar op basis van een akkoord tussen de deelstaten.

We konden daar de toenmalige meerderheid niet achter krijgen. De lange lijdensweg van het voorbije jaar heeft echter iedereen doen inzien dat de limieten van het federale niveau bereikt zijn en dat, wil men verder samenwerken in deze staat, dat moet gebeuren op basis van een dialoog en een akkoord tussen de deelstaten.

Meer en meer mensen hadden dat inderdaad ook ingezien. Ik begrijp dat nu de fractieleider uit de oppositie, Filip Dewinter, het moeilijk heeft om hier eigenlijk kritiek op uit te brengen. (*Rumoer bij het Vlaams Belang*)

Tijdens onze laatste samenkomst hierboven op 10 juli heeft hij zelf aan de minister-president gevraagd om initiatief te nemen en zelf te gaan praten met de Franstaligen, het niet meer over te laten aan het federale niveau en het zelf te doen. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De heer Filip Dewinter: De fractieleider van CD&V heeft overschot van gelijk. Wij steunen in deze de minister-president. Bij het initiatief als dusdanig hebben we bedenkingen, maar het probleem is dat de rest van de Vlaamse Regering niet meewil. Het probleem is dat sp.a en Open Vld, het paarse front, er alles aan doen om het u, mijnheer de minister-president, onmogelijk te maken en stokken in de wielen steken en messen in de rug steken vanaf dag één. Dat is het grote probleem en de reden waarom deze dialoog gedoemd is te mislukken.

U moet dus geen kritiek uitbrengen op de oppositie. De echte oppositie tegen de dialoog zit daar, die zit naast de minister-president, dat zijn Van Mechelen en Vandenbroucke. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Ludwig Caluwé: Ik ben blij dat de oppositieleider het initiatief steunt. Ik denk dat dat een belangrijke vooruitgang is, dat we op de goede weg zijn en dat de oppositieleider vierkant achter de minister-president staat. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

Door deze stap is in ieder geval alvast het politieke zwaartepunt verschoven naar de deelstaten. Het komt er

nu op aan om via deze dialoog dat zwaartepunt ook op het vlak van bevoegdheden, financieringen en instellingen naar de deelstaten te verschuiven.

Het is een logisch gevolg van een evolutie dat dit nu zal gebeuren door de Vlaamse Regering. In 1999 hebben we als parlement de krachtlijnen voor een staatshervorming in onze resolutie opgenomen. In 2004 heeft de Vlaamse Regering die in haar regeerakkoord overgenomen, maar het bleef natuurlijk een federaal te realiseren aangelegenheid.

Vandaag komt nu ook de verantwoordelijkheid om hierover te onderhandelen bij de Vlaamse Regering te liggen. Onze fractie is het voor 300 percent eens met de voorwaarden waaronder de Vlaamse Regering aan deze dialoog wil deelnemen. Met de meerderheid zullen we dan ook een actualiteitsmotie indienen omdat wij denken dat het goed is dat ook het Vlaams Parlement uitdrukkelijk onderstreept dat wij het daarmee eens zijn en dat wij wat dit betreft vierkant achter de Vlaamse Regering staan. Na de woorden van de oppositieleider, reken ik erop dat het hele parlement deze actualiteitsmotie zal goedkeuren.

We zijn het eens met deze voorwaarden, in de eerste plaats omdat het gaat om een paritaire dialoog tussen de twee grote taalgemeenschappen. Er is wat te doen geweest over de samenstelling van de Franstalige delegatie. Wie er ook komt, het is essentieel dat de vertegenwoordigers daar zitten met een mandaat van hun regering, dat ze niet voortdurend moeten terugkoppelen, maar dat ze gemachtigd zijn om akkoorden te sluiten. Ons lijkt het logisch om dan ministers te sturen. Ik heb daarnet de oppositieleider horen zeggen dat wij in ieder geval onze A-ploeg sturen. Als wij onze ministers sturen, dan is dat de beste ploeg die Vlaanderen kan opstellen, dan is dat de A-ploeg. Wij moeten niet in de plaats van de Franstaligen redeneren.

Een van de problemen in dit land is natuurlijk dat op het vlak van vertrouwen in bestuursniveaus, de Franstalige publieke opinie anders is dan de Vlaamse. Een aantal maanden geleden stonden in La Libre Belgique de resultaten van een enquête waarin gevraagd werd naar het politieke niveau waaraan men het liefst zijn politieke en maatschappelijke problemen toevertrouwt. Vlamingen antwoordden als eerste de Vlaamse instellingen, als tweede de eigen gemeente en als derde de federale overheid en Europa. De Franstaligen antwoordden als eerste de federale overheid, als tweede de eigen gemeente, als derde Europa en pas als laatste de instellingen van de deelstaten.

Psychologen zeggen dat als men wil beminnen en bemind worden, men in de eerste plaats van zichzelf moet houden. Hier is er ongetwijfeld nog een weg af te leggen. Wij zien de laatste tijd wel positieve signalen

in Wallonië en Franstalig België. Wij rekenen erop dat het zelfvertrouwen, het vertrouwen in het eigen kunnen, in het zuiden van het land verder toeneemt. Dan zal het veel gemakkelijker worden om op een positieve manier samen te werken.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de voorzitter, ik voel me aangesproken als psycholoog. Mijnheer Caluwé, voor wat u zegt dat psychologen zouden zeggen, bestaat een mooi Nederlands woord, namelijk zelfbeleving. Wat u doet, het eigen Vlaanderen zo naar voren schuiven, is op zich een goede zaak, want Vlaanderen moet en mag verdedigd worden, maar u gaat op een zo karikaturale manier te werk dat het eigenlijk een averechts effect heeft. U gaat beoordelen wat de anderen moeten doen.

Ik verwijst naar de heer Sauwens. Mijnheer Sauwens, u hebt in 1999 de commissie getrokken die de zogenaamde resoluties heeft voorbereid. Dat was een zeer goed uitgebouwd werk. Vandaag moet ik nog de eerste teksten lezen van wat deze Vlaamse Regering en deze Vlaamse meerderheid wil. Ik zou eens willen weten wat men met de inhoud wil doen in plaats van uitspraken te horen over wat de anderen moeten doen. Doe een aantal zaken zelf, organiseer een aantal zaken zelf, zoals de heer Daems heeft gezegd. Ga een aantal zaken voorbereiden, en doe niet, zoals u vandaag bezig bent, aan zelfverheerlijking, bijna aan zelfbeleving, en de anderen nietig verklaren. Dan krijg je averechts effecten. Dan krijg je wat er vandaag gebeurt. Dat kan een psycholoog misschien wel verklaren in plaats van hoe u de zaken nu verklaart. *(Applaus van Groen!)*

De heer Ludwig Caluwé: Ik heb zojuist gezegd dat we ons niet uitspreken over hoe de Franstaligen hun delegatie moeten samenstellen. Ik zeg dus het tegenovergestelde van wat u naar voren brengt.

Wat echter die voorwaarden betreft: het is goed dat er met een open agenda wordt gewerkt, maar dat staat niet gelijk aan een wit blad, en dat blijkt ook uit de nota. Immers, de doelstelling is duidelijk: het zwaartepunt verleggen naar de deelstaten. Ook zijn de criteria om bevoegdheden toe te wijzen duidelijk: wederzijds respect, territoriale integriteit, subsidiariteit, efficiëntie, homogeniteit, solidariteit en fiscale en financiële verantwoordelijkheid. Het is ook geen gesprek in het luchtledige. Het is een gesprek van vandaag. Het gaat erover samen rond de tafel te zitten om te bekijken wat we samen voort kunnen doen. Jammer genoeg is artikel 35 niet voor herziening vatbaar verklaard, maar via artikel 195 kan artikel 35 wel worden bereikt. Dat is belangrijk. Een voorbeeld is dat van onze gezamenlijke hoofdstad Brussel, die zowel voor het noorden als voor het zuiden welvaart oplevert en voor ons een venster op de wereld vormt. Hoe kunnen we de problemen ervan samen aanpakken?

Tegelijk betekent dit een gesprek waarbij we zeggen wat we ook zelf willen doen, een gesprek over datgene waarvan we de ambitie hebben het zelf te doen. We staan voor de kosten van de vergrijzing. Ik geef dat maar als enige voorbeeld. Vanaf 2010 zal de baby-boomgeneratie met pensioen gaan. Willen we dat kunnen blijven betalen, dan moeten er meer mensen aan het werk. Ik ga niet alles herhalen, maar de structuur van de arbeidsmarkt in het noorden verschilt grondig van die van het zuiden. Hebben zowel wij als het zuiden de ambitie en het zelfvertrouwen om elk de eigen problemen ter zake aan te pakken?

Over Brussel-Halle-Vilvoorde zal er niet worden gesproken, en terecht. De dialoog moet slagen en onderhandelingen over Brussel-Halle-Vilvoorde zijn de voorbije veertig jaar nooit geslaagd. Ook de voorbije maanden hebben we moeten vaststellen dat de onderhandelingen, zodra dit ter sprake kwam, telkens stokten. In het Vlaamse regeerakkoord is gekozen voor de parlementaire weg. Tot verbazing van velen hebben de Vlamingen in de federale Kamer op 7 november 2007 het wetsvoorstel goedgekeurd. De Franstaligen maken nu gebruik van al hun parlementaire mogelijkheden om de verdere behandeling van het wetsvoorstel te vertragen, maar finaal zal ook de eindstemming plaatsvinden.

En ten slotte wat de voorwaarden betreft: er moeten concrete resultaten worden geboekt voor het einde van de zittingsperiode. Zal dat lukken? Terecht heeft de minister-president vorige week uitdrukkelijk gesteld dat het geen praatbarak mag worden. Gaat het toch de verkeerde kant uit, zo heeft de federale premier gisteren verklaard, dan zal die aan de noodrem trekken. *(Rumoer bij het Vlaams Belang)*

Bovenal moeten de Franstaligen echter beseffen dat dit de laatste kans is. Iedereen is het erover eens dat het federale niveau zijn limieten heeft bereikt. Als ook het gesprek tussen de deelstaten mislukt, zijn alle limieten bereikt. *(Applaus bij CD&V en N-VA)*

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, heren en dames ministers, geachte leden, ik begrijp dat jullie opgewonden zijn, maar misschien kunnen we nu proberen terug te keren tot de kern van de zaak. Ik vertel u geen geheim als ik zeg dat wij als Open Vld al sinds de campagne voor de federale verkiezingen van 2007 de weg van een open dialoog tussen Vlamingen en Franstaligen bepleiten om te komen tot verdere stappen in de staatshervorming. Het verraste ons de jongste dagen en weken wel enigszins dat de essentie van het begrip 'dialoog' nog niet echt tot iedereen is doorgedrongen.

U zult het me dus niet kwalijk nemen dat, met enige ironie, meester Gatz voor diegenen die het aanbelangt

even het woordenboek erbij heeft gehaald. Volgens Van Dale is dialoog ten eerste tweespraak, samenspraak. Dat brengt ons natuurlijk niet veel verder. De tweede betekenis is oneigenlijk: in de muziek betekent dialoog “het samenspel van twee solo-instrumenten”. Dat lijkt me al een interessantere vergelijking. Ten derde is een dialoog een “letterkundig werk in de vorm van een tweespraak”. Dat belangt ons niet aan. Ten vierde, en essentieel voor ons, is een dialoog een gesprek, een overleg tussen partijen en groeperingen.

Daarmee zijn we al een eind verder, maar hebben we misschien nog niet de volledige betekenis van ‘dialoog’ kunnen vatten. Ik ben het dus even etymologisch gaan bekijken. Ik ben nog van de Latijns-Griekse school. Ik ben gaan kijken waar het woord ‘dialoog’ vandaan komt.

Het is samengesteld uit de termen ‘dia’ en ‘logos’, twee Griekse woorden die respectievelijk ‘door’ en ‘woord’ betekenen. Meer precies betekent ‘logos’: het zich als woord uitdrukken van de werkelijkheid. Daarmee is dialoog: samen ontdekken wat werkelijk is, samen een nieuwe realiteit in afspraken vastleggen. Om dat te kunnen doen moet men elkaar in het wit van de ogen kunnen én durven kijken. Dat impliceert dat eenieder zijn doel duidelijk te kennen geeft. Een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap over verdere stappen in de staatshervorming betekent noodzakelijkerwijs dat beide gemeenschappen elkaar recht in de ogen kijken en klaar en duidelijk op tafel leggen wat ze willen.

Het doel van de Vlaamse partijen is het zetten van verdere stappen in de staatshervorming, geïnspireerd door de vijf Vlaamse resoluties, maar steeds – daar druk ik op vanuit mijn fractie – binnen een federale en Belgische context. In elk geval gaan wij met die gemoedsgesteldheid aan de onderhandelingstafel zitten. Het is voor ons dan ook evident dat men met deze doelstelling voor ogen aan een dialoog moet deelnemen en moet blijven zitten. Partijen die dit doel niet delen omdat ze verder willen gaan, wat hun goed recht is, of omdat ze niet tot dialoog in staat zijn, horen niet thuis aan een tafel waar een dialoog binnen dat referentiekader plaatsvindt. Want zij zijn schijnbaar niet in staat om het wit van hun ogen te laten zien en dus ook niet tot het ‘samen ontdekken van wat werkelijk is’. Zij zijn blijkbaar niet in staat om samen de bakens te verleggen en op die manier in een democratische samenleving vooruitgang te boeken. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

Dat is heel goed. Ik viseer niemand in het bijzonder.

De Vlaamse Regering heeft een duidelijk, welomlijnd initiatief genomen om een dergelijke dialoog op te starten. Dat is een erg goede zaak. Hiertoe is een duidelijk akkoord gesloten tussen de meerderheidspartijen, en Open Vld staat volledig achter dit akkoord. De eerste reactie van de Franstaligen kan voor wenkbrouwgefrons zorgen,

doch is zeker geen weigering om aan een dialoog deel te nemen. De uitgestoken hand van de Vlaamse Regering wordt momenteel misschien wel enkel bij de pink genomen of met een slap handje aanvaard, maar wordt niet weggeslagen: de Franstaligen willen dialogeren. Voor ons is het duidelijk dat we in een dergelijke context resoluut moeten doorgaan op de zelf uitgezette weg. Het is evident dat de Vlaamse partijen daarbij op de lijn dienen te staan zoals bepaald in het akkoord van de Vlaamse Regering van 5 en van 10 september.

Openlijk aarzelen over de uitvoering van dit akkoord, zoals vorige week gebeurde, kan men interpreteren als het afwijken van de uitgezette lijn. Het is dan ook om die reden dat beslist werd om binnen de Vlaamse Regering de violen duidelijker op elkaar af te stemmen. Dat is altijd zinvol. Ook binnen de Vlaamse Regering moet men elkaar in het wit van de ogen durven kijken. Men kan nu eenmaal niet met verschillende partijen afspraken maken over de wenselijkheid van een dialoog, men kan geen stappen zetten tot het opstarten van dergelijke dialoog en enkele dagen daarna zelf de twijfel voeden over het nut van een dialoog. Dat lijkt op voor het zingen de kerk uit gaan. Dat kan voor om het even welke partij, in om het even welke context, alleen maar frustrerend kan zijn. Wij geloven als liberalen niet – dat is bekend – dat de weg naar een betere wereld via de weg van frustratie, lijden en verlossing loopt, maar wel via optimisme en geloof in eigen kunnen en in de maakbaarheid van de samenleving.

De door Open Vld bepleite dialoog met de Franstaligen heeft maar één doel, namelijk te komen tot een nieuwe staatshervorming. Open Vld heeft steeds mee aan de kar getrokken om te komen tot die verdere stappen in de staatshervorming. Net zoals dat de voorbije maanden telkens weer opnieuw door de federale onderhandelaars van Open Vld duidelijk is gemaakt in woord en daad, is ook onze fractie ervan overtuigd dat ons land niet verder kan zonder een verdere staatshervorming. Het is nu eenmaal zo dat onze huidige staatsstructuur nog een heel aantal zwakheden en onvolkomenheden kent. Ik noem er u slechts enkele: de versnippering van de bevoegdheden die een coherent beleid vaak moeilijk maken, overlappings van bevoegdheden en tal van bevoegdheidsconflicten die veel tijd en energie opsloppen. Die tijd zouden we beter kunnen besteden aan het oplossen van maatschappelijke problemen.

We hebben het al meermaals gehad over de problematiek van de homogene bevoegdheden, over het verschil in zienswijze tussen Vlaanderen en Wallonië inzake het werkgelegenheidsbeleid, over de nood aan voldoende instrumenten voor deze regering en dit parlement voor een aangepast mobiliteitsbeleid, over de nood aan alle instrumenten om een echt woonbeleid te ontwikkelen, over bijkomende fiscale hefbomen enzovoort. Ook vandaag blijven deze vaststellingen de nood

aan een verdere staatshervorming voor ons zonder meer verantwoord.

Een andere zwakte die doorheen de jaren duidelijk is geworden, is die van het overleg. Tot voor kort kenden alle regeringen in dit land dezelfde politieke samenstelling. Dat maakte het overleg vaak relatief eenvoudig. De recente ervaringen met asymmetrische samenstellingen van diverse regeringen hebben inmiddels echter duidelijk aangetoond dat de huidige overlegvormen ergens tekortschieten en te vaak tot blokkeringen leiden. Ook hierover dienen wij dus na te denken. Het overleg tussen de deelstaten dient te worden versterkt, en de dialoog kan alvast een eerste stap in die richting zijn.

Het is duidelijk dat onze huidige staatsstructuur zwaktes, tekortkomingen en onevenwichten kent die meer efficiënte in de weg staan. Overlappende bevoegdheden vergen overleg, structuren, middelen, personeel, energie. Een duidelijker bevoegdheidsverdeling maakt doeltreffender bestuur mogelijk met minder inzet van middelen. Ook dat is een belangrijk aspect van de hele discussie. Met het oog op een grotere efficiëntie en betere resultaten is het nodig dat we de Belgische federatie op alle niveaus – het federale niveau én dat van de deelstaten – sterker maken, om zo de problemen en de uitdagingen krachtadiger te kunnen aanpakken.

Het is in het licht van die overwegingen dat de Open Vld-fractie en de partij nog steeds dezelfde lijn aanhouden wanneer het gaat om een verdere staatshervorming. Open Vld heeft zich in elke fase van de voorbije weken en maanden loyaal geschaard aan de zijde van de resoluties die in dit Vlaams Parlement zijn goedgekeurd. Niet uit fetisjistische overwegingen, wel uit de puur rationele en pragmatische overweging dat Vlaanderen bepaalde maatschappelijke problemen beter en meer coherent zou kunnen aanpakken indien we nieuwe stappen in de staatshervorming zetten. Dat is met andere woorden dezelfde overweging als die die in 1999 aan de grondslag van de resoluties van het Vlaams Parlement lag.

Vlaanderen wil een loyale partner blijven in het federale spel, een partner met uitgestoken hand. In die optiek is het des te vreemder te moeten vaststellen dat de federale premier de Vlaamse Regering oproept om “woord te houden op budgettair vlak”. Vlaanderen heeft dit namelijk altijd al gedaan in het kader van het Stabiliteitspact.

Ik herinner de collega's eraan dat wij in de periode 1999-2007 voor meer dan 2,5 miljard euro bijgedragen hebben tot het gezond maken en houden van de federale financiën. Enkel het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voegt daar ook een netto bijdrage aan toe. De laatste jaren doen de andere deelstaten dat ook, maar dan nog draagt Vlaanderen vier keer meer bij tot het Stabiliteitspact dan alle andere deelstaten samen. Dat mocht wel even in herinnering gebracht worden. Onder impuls van minister Van Mechelen zal die politiek worden voortgezet.

We hebben de voorbije jaren dus substantieel bijgedragen tot het gezond maken van de federale financiën, en we zullen dat ook blijven doen.

We mogen tot slot niet uit het oog verliezen dat het zetten van verdere stappen in de staatshervorming geen doel op zich is, maar slechts een middel om bepaalde maatschappelijke problemen in Vlaanderen beter te kunnen aanpakken. Maar terwijl we via dialoog met de Franstaligen tot die verdere stappen proberen te komen, mogen we niet blind zijn voor de problemen die we nu al kunnen aanpakken. De aarde stopt immers niet met draaien totdat de door ons gewenste stappen in de staatshervorming zijn gezet. De sociaaleconomische context waarin onze maatschappij zich vandaag bevindt, is verre van rooskleurig te noemen. De koopkracht van de Vlamingen wordt elke dag opnieuw aangevallen, de werkgelegenheid komt onder druk te staan, en de energieprijzen verhogen de druk op het budget van elk gezin en van elke alleenstaande.

Vlaanderen mag niet uitsluitend op één agendapunt focussen. In de voorbije maanden van politieke impasse is misschien te veel de indruk ontstaan dat Vlaanderen geen beleid meer kan voeren, alsof Vlaanderen geen problemen meer kan oplossen totdat de communautaire buit binnen is. Open Vld heeft steeds gehamerd op de even grote nood aan een sociaaleconomisch beleid en op het feit dat een dergelijk beleid nu al gevoerd kan en moet worden met de bestaande bevoegdheden en instrumenten.

Maatregelen zoals een versterking van de bestaande jobkorting zijn broodnodig en kunnen nu al verder uitgevoerd worden zonder verdere stappen in de staatshervorming. Zo'n jobkorting is immers ook een aanmoediging tot het hebben van werk en is op die manier een uitstekend middel van activering. En hoe meer mensen aan het werk zijn, hoe sterker onze economie is en hoe beter we gewapend zijn tegen het koopkrachtverlies. Koppel daar nog enkele mogelijke maatregelen aan op het vlak van het energiebeleid, om de energiefactuur onder controle te houden, en op het vlak van de kinderopvang, om de combinatie arbeid-gezin te verbeteren, en we staan weer een stuk sterker.

Ook de Vlaamse Regering moet haar verantwoordelijkheid nemen en de huidige economische groeivertraging mee pogen af te remmen. Zo zou Vlaanderen zijn duit in het zakje kunnen doen in verband met het loonoverleg dat dit jaar plaatsvindt en zo mee de koopkracht helpen versterken. Terecht stelt Vlaams minister van Economie Patricia Ceysens dat we het ons niet kunnen veroorloven de kop in het zand te steken. Wij mogen niet zeggen dat de economische groeivertraging van vandaag niet ons probleem is, dat het een louter federale uitdaging zou zijn. Er zijn federale én Vlaamse maatregelen nodig om de groeivertraging op te

vangen en de onderhandelingen te voeren over het volgende interprofessionele akkoord, het loonakkoord in de privésector voor de komende twee jaar.

Mevrouw de voorzitter, dames en heren van de regering, beste collega's, werken aan morgen door het proberen zetten van nieuwe communautaire stappen is een voorrecht. Werken aan vandaag, met de bestaande, voorhanden zijnde instrumenten, is niet minder dan onze plicht. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, leden van de bijna voltallige regering, collega's, sommigen hebben zich vragen gesteld bij de noodzaak van dit debat. Zelf had ik daar ook enkele vragen bij. Wat ons betreft was de nota-Peeters, voorgelegd door de Vlaamse Regering, duidelijk: ieder stelt zijn eigen delegatie samen; voor Vlaanderen wordt die delegatie gestuurd door de Vlaamse Regering; er is een open agenda; geen deadlines; liefst concrete resultaten voor juni 2009. Voor ons leek die nota duidelijk. Ik ga er dan ook van uit dat de voltallige regering en ook alle meerderheidspartijen dit onderschrijven. Nu wachten we op het rapport van de koninklijke bemiddelaars op 19 september, en daarop zal waarschijnlijk de Vlaamse Regering opnieuw moeten reageren.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer Sannen, voor mij ligt een nota van de Vlaamse Regering, die spreekt over procedures, over onder welke voorwaarden wel en onder welke voorwaarden niet. Een van de punten die mij in het hart treffen en die ook u, als volksvertegenwoordiger, in het hart zouden moeten treffen, is het feit dat dit gaat over een gesprek van regering tot regering. Er worden mandaten gegeven van regering tot regering. Mijn vragen zijn dan ook niet alleen aan u gericht maar aan alle fractieleiders van de meerderheidspartijen. Hoe kunnen we het hebben over de inhoud? Waar zullen we het hebben over de inhoud? Op welke wijze kunnen de parlementen hierbij worden betrokken? Het lijkt me nuttig om daarop van jullie ook eens een antwoord te krijgen. *(Applaus bij Groen!)*

De heer Ludo Sannen: Ik ben het met u eens, mijnheer Daems, vandaar mijn verrassing dat we het debat nu hebben en dat het debat niet gevoerd wordt op het moment dat de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap start.

De heer Filip Dewinter: Ik wil mij aansluiten bij mijn collega van Groen!. Het valt mij erg op dat er een totaal gebrek aan democratische instelling is bij sp.a. Wanneer de regering een mandaat geeft aan de minister-president, doet u alsof daarmee de kous af is. Wij vragen u al meerdere weken om een debat. Vandaag komt het er

dan, na heel veel en lang aandringen omdat uw fractie, maar ook CD&V en Open Vld, halstarrig zijn blijven weigeren. Het komt mij bevreemdend voor dat ook de parlementsleden van de meerderheid daar op geen enkele moment tegen protesteren. Voor hen is de kous af wanneer de regering van de eigen regeringsleden een mandaat krijgt. Het parlement mag daar geen vragen over stellen, mag die regering niet kritisch ondervragen, mag daar vooral niet moeilijk over doen. Ik had van een socialist meer democratische instelling verwacht. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Ludo Sannen: Ik ben nog maar pas gestart, mijnheer Dewinter. Ik wil echter wel duidelijk stellen dat u zelf vragende partij was opdat de Vlaamse Regering het initiatief zou nemen in een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap. De Vlaamse Regering heeft daarom een nota gemaakt onder welke voorwaarden zij dit wil doen. Die nota is overgemaakt aan de bemiddelaars. Die bemiddelaars zullen vrijdag een rapport neerleggen. Daarop zal de Vlaamse Regering wellicht een standpunt innemen.

Dan lijkt het me ook logisch dat de Vlaamse Regering niet in een onderhandelingsprocedure van gemeenschap tot gemeenschap stapt zonder het parlement daarbij te betrekken. De inhoud en het uitgangspunt dat de Vlaamse Regering naar voren moet brengen, staan in het regeerakkoord.

De heer Filip Dewinter: Het parlement heeft zijn rechten. Natuurlijk is er het regeerakkoord. We moeten niet meer discussiëren over het geslacht der engelen: we kennen het regeerakkoord.

Vandaag gaat het echter over veel meer dan het regeerakkoord. Het regeerakkoord is misschien het politieke referentiekader voor het uitgangspunt van de inhoud van deze dialoog. Maar over de strategie, de timing, de agenda en de doelstellingen staat in dit regeerakkoord niets. We hebben dat allemaal via de pers en de media moeten vernemen.

Het beste bewijs dat het parlement wel degelijk over dit alles moet worden geïnformeerd en kritische vragen moet kunnen stellen, is het feit dat de regering het er zelf niet over eens is. Dat is de jongste dagen duidelijk gebleken. De regeringsleden rollen vechtend over het Martelaarsplein omdat ze het oneens zijn over al die zaken. Het lijkt me dan ook niet meer dan logisch dat het parlement bijeenkomt.

Ik weet hoe het intussen is geëvolueerd met deze meerderheid. Zij wil geen lastige pottenkijkers, zij wil geen vervelend parlement. Zij wil een soort volmacht van het parlement om dan zonder enige inspraak, zonder kritische bevraging van het parlement haar ding te kunnen doen. U hebt nu al een cordon sanitaire rond

het Vlaams Belang gevormd, u kunt nu misschien een volledig cordon sanitaire rond het parlement vormen, dan bent u ineens van de democratische inspraak van de kiezer af. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Dewinter, dit lijkt me niet echt een overtuigend betoog. Ik heb u proberen duidelijk te maken dat dit parlement voortdurend de inhoud van de onderhandelingen zal bespreken zodra die van start gaan. Het lijkt me nogal logisch dat het parlement zich niet laat buitensluiten. Laten we er echter eerst voor zorgen dat die onderhandelingen kunnen starten. Mijn fractie hoopt dat dit zo snel mogelijk gebeurt. Ik ga ervan uit dat de hele Vlaamse Regering, maar ook alle partijen die deze Vlaamse Regering steunen, zich achter de nota van de regering scharen. Ik zie wat dit betreft geen verdeeldheid. Ik hoop dat de motie waar we straks zullen over stemmen, dat signaal nog zal versterken.

Ik wil enkele elementen aanreiken die voor ons ontzettend belangrijk zijn. Wie wil onderhandelen, moet vertrouwen hebben. Minister Vandeurzen zegt deze week in het weekblad Humo dat om resultaat te boeken, we vooral vertrouwen moeten creëren. De federale overheid heeft dat niet kunnen realiseren. De manier waarop de dialoog op federaal vlak is gevoerd, is heilloos. Ik hoop niet dat we met een dergelijke ingesteldheid rond de onderhandelingstafel gaan zitten. Onze fractie zal er alles aan doen om een sfeer van vertrouwen te creëren.

Ik was dan ook verbijsterd toen ik maandag de kranten las waarin premier Leterme zichzelf wilde poneren als een garantie voor de komende straatshervorming. Hij doet dat vandaag opnieuw in De Morgen – il faut le faire. Twee jaar geleden kondigde hij hier aan dat hij een grondige staatshervorming zou realiseren en dat hij om die reden het Vlaams Parlement verliet. Vandaag is alles op federaal niveau vastgelopen. We staan nergens. De verkiezingslogan over goed bestuur was nog nooit zo snel verdampt in de werkelijkheid van 'geen bestuur'.

Premier Leterme probeert in de interviews de Vlaamse Regering in diskrediet te brengen door de pertinente leugens te verspreiden dat een afspraak die Vlaanderen had gemaakt over de 361 miljoen euro onvoorwaardelijk was.

Meer zelfs, hij verkondigde dat de afspraken die hij in 2005 en 2006 zelf als toenmalig minister-president had gemaakt om een normverzwaring in Vlaanderen toe te laten, onvoorwaardelijk waren. Nee, die waren heel voorwaardelijk! Ik nodig u uit om de nota's en de verslagen van de plenaire vergadering te lezen. De toenmalige minister-president zei toen dat men bereid was een normverzwaring te aanvaarden op voorwaarde dat er in 2008 en 2009 meer beleidsruimte zou zijn om, als er dan bijkomende investeringen nodig zouden zijn, die ook te kunnen doen. Als hij als premier stelt dat dit allemaal niet waar, dan creëert hij bewust een leugen om zijn eigen

falen op federaal vlak te camoufleren. En ik vind niet dat we, als loyale coalitiepartners van deze Vlaamse Regering, dit zo maar moeten dulden. (*Applaus bij Vlaams Belang, sp.a + VlaamsProgressieven en Groen!*)

Mijnheer de minister-president, onze fractie vindt het goed dat de hele regering het voortouw wil nemen in een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap om op die manier tot fundamentele hervormingen van onze staatsstructuur te komen. Sp.a heeft zich altijd constructief opgesteld om mee te doen aan elke onderhandeling waarbij constructief kon worden gewerkt. Collega's, ik herinner u trouwens aan het besluit van de Vlaamse Regering van februari over die 361 miljoen. In de nota staat dat de normverzwaring geaccepteerd wordt als het eerste pakket wordt uitgevoerd en als er een tweede pakket volgt. Het eerste pakket ligt op de federale regeringstafel en er gebeurt niks mee. Een woord is een woord, ook voor ons in deze coalitie. Mijnheer de minister-president, het is dan ook tijd dat Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid neemt.

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Sannen, ik stel voor dat u het voeren van de federale oppositie overlaat aan de heer Vanvelthoven. Ik heb de eerste minister op de televisie uitdrukkelijk horen uitleggen hoe de situatie in elkaar zit. Er is een akkoord afgesloten tussen de heer Verhofstadt en de minister-president, en in dat akkoord zijn een aantal voorwaarden opgenomen. Ik heb hem dat letterlijk horen vertellen. Hij heeft er geen leugens over verteld.

We moeten er ons inderdaad aan houden dat we die 361 miljoen voor ons houden. Dat kan inderdaad betekenen dat er consequenties zijn voor het globale resultaat van de federale overheid. Ik moet u wel zeggen dat dit resultaat van de overheid voor het jaar 2008-2009 stukken beter zou kunnen zijn, mocht Europa ons vandaag niet terugfluiten vanwege de operatie die toenmalig minister Vande Lanotte in 2005 heeft uitgevoerd. (*Rumoer*)

Hij heeft toen het globale fonds voor spoorweginvesteringen gebruikt om het gat te dichten. Europa zegt nu dat we dat niet mogen doen. Daardoor is het resultaat niet 0,1 percent maar wel 0,5 percent van het bnp lager dan indien hij dat niet had gedaan. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Caluwé, ik zou een heel lijstje over het falen van de federale overheid kunnen opsommen. Ik zal dat niet doen. Ik wil het hebben over de engagementen die we in Vlaanderen hebben aangegaan en over de afspraken die we in het Vlaams Parlement hebben gemaakt. Ik beperk me tot die dingen die ons aangaan en waarover wij afspraken hebben gemaakt. Daarom was ik zo lastig toen ik de huidige premier zag verloochenen wat hij twee jaar geleden als minister-president in dit parlement heeft verteld.

Mijnheer de minister-president, wij willen loyaal en constructief meewerken aan elke staatshervorming omdat we het belangrijk vinden dat er sterke overheden zijn. *(Opmerkingen)*

En sterke overheden zijn enkel mogelijk wanneer er duidelijke afspraken, duidelijke bevoegdheden, homogene bevoegdheidspakketten zijn. We vinden dit noodzakelijk omdat ze de enige waarborg vormen om een sociaal beleid en een sociale samenleving overeind te houden.

Wij rekenen erop dat de minister-president slaagt. De nieuwe dialoog van gemeenschap tot gemeenschap mag echter geen aanleiding vormen om de verantwoordelijkheden die we vandaag kunnen en moeten nemen achter ons te laten. Het immobilisme van de federale overheid mag niet doorsijpelen in de Vlaamse Regering.

Ook tijdens het laatste jaar van de legislatuur hebben we nog taken te vervullen. We steunen de jobkorting waarover is gesproken. Dit verhoogt de werkzaamheidsgraad. Hopelijk kunnen we vooral voor de laagste inkomens een jobkorting creëren. Indien we de werkzaamheid willen vergroten, moeten we echter ook de nodige voorwaarden vervullen. We moeten het de mensen makkelijker maken aan arbeid te participeren, aan het werk te gaan. Kinderopvang is daarbij essentieel. Er moet niet enkel voldoende kinderopvang zijn. De kinderopvang moet ook betaalbaar zijn. We stellen op dit ogenblik ook vast dat de energieprijzen de pan uitrijzen. We moeten hier iets aan doen. We hebben misschien geen greep op de energieprijzen zelf, maar we kunnen greep krijgen op het energieverbruik in Vlaanderen. We kunnen ervoor zorgen dat de mensen minder energie moeten verbruiken. De huizen kunnen beter worden geïsoleerd. Dat zijn taken die we kunnen opnemen. We beschikken hiervoor over voldoende budgettaire ruimte.

Mijnheer de minister-president, u begrijpt allicht dat we naar de Septemberverklaring uitkijken. Dan kunnen we het hebben over het echte werk dat we hier in eerste instantie moeten verrichten. Dan kunnen we het hebben over wat er tijdens het laatste jaar van de legislatuur in het Vlaams Parlement nog moet gebeuren.

Wat de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap betreft, kunt u in elk geval op onze steun rekenen. We rekenen er echter op dat u er tezelfdertijd voor kunt zorgen dat de Vlaamse Regering niet verzinkt in politieke spelletjes die sommige partijen binnen de federale regering hebben gespeeld. We rekenen er vooral op dat de Vlaamse Regering gedurende haar laatste jaar haar echte werk zal kunnen voortzetten. *(Applaus bij sp.a + VlaamsProgressieven)*

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, hoewel we ons voor dit actualiteitsdebat in een andere

omgeving bevinden, moet ik zeggen dat ik me op dit moment echt op mijn gemak voel. Ik voel me op mijn gemak omdat de Vlaamse Regering op 5 september 2008 een akkoord heeft bereikt over de voorwaarden die ze aan een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap verbindt.

Die dialoog is een initiatief van minister-president Peeters, die niet op de koninklijke bemiddelaars wilde wachten en zelf het laken naar zich toe heeft getrokken. Onzes inziens gaat het om een legitiem initiatief. Na vijftien maanden werd het tijd om eens naar het Vlaams regeerakkoord terug te grijpen. In het hoofdstuk 'Meer Vlaanderen' staat het volgende te lezen: "Daarom engageren de Vlaamse regeringspartijen er zich uitdrukkelijk toe om alles in het werk te stellen om de bekende resoluties van het Vlaams Parlement van 3 maart 1999, zoals die recent werden geactualiseerd, op korte termijn te realiseren." De woorden "op korte termijn" staan trouwens in het vet gedrukt. Begrippen als korte en lange termijnen zijn relatief. De goede verstaander zal het met me eens moeten zijn dat dit minstens betekent dat de realisatie binnen deze legislatuur moet plaatsvinden.

Het gaat hier om een resultaatsverbintenis. De resoluties zijn noodzakelijk om de problemen van de mensen daadwerkelijk aan te pakken. De sociaaleconomische toestand is van dien aard dat het immobilisme en de onmogelijkheid te beslissingen of maatregelen te nemen nefast voor de welvaart en het welzijn is. Ik denk hierbij niet enkel aan de werkgelegenheid, aan de koopkracht en aan de energiefactuur, maar ook aan de logistieke vragen die onbeantwoord blijven.

In De Standaard van 29 augustus 2008 heeft minister Van Mechelen het volgende verklaard: "Een staatshervorming is een instrument en is noodzakelijk om straks, liever morgen dan overmorgen, ook daadkrachtig te kunnen besturen en daarvoor ook zelf financieel verantwoordelijk te zijn."

Belangrijk bij het akkoord van 5 september – dat wil ik toch even onderstrepen – is dat in deze tekst duidelijk wordt gesteld dat dit voor de Vlaamse Regering "strikte en noodzakelijke voorwaarden zijn". Voor de N-VA-fractie zijn dit geen holle begrippen. We zetten onze handtekening niet onder een akkoord om vervolgens in allerlei interviews of verklaringen compleet tegenstrijdige boodschappen te verkopen. Voor ons is ook in deze aangelegenheid een woord een woord.

Sta me toe in herinnering aan dat regeerakkoord en de aanvullende regeerverklaring van 2005 het standpunt van de Vlaamse Regering naar voren te brengen. Deze Vlaamse Regering heeft toen zeer duidelijke afspraken gemaakt over de staatshervorming en over de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. En opnieuw, een woord

is een woord. We houden ons aan wat in het regeerakkoord staat, niet meer, maar ook niet minder. Ik kan alleen maar de wens uitdrukken dat alle partijen van deze meerderheid zich aan hun woord en hun regeerakkoord zullen houden.

De N-VA-fractie kan zich perfect vinden in het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van de gemeenschapsdialoog, aangezien dat ook beantwoordt aan de voorwaarden die onze partij op 31 juli samen met onze kartelpartner CD&V naar voren had geschoven. Deze voorwaarden geven immers uiting aan een aantal zeer belangrijke Vlaamse bekommernissen. De krijtlijnen waarbinnen deze gemeenschapsdialoog kans op slagen heeft, zijn ook in het akkoord van 5 september zeer duidelijk geformuleerd.

Vooreerst is het essentieel dat in dit standpunt duidelijk wordt gesteld dat in de dialoog de overstap moet worden gemaakt naar het confederalisme waarbij het zwaartepunt van de bevoegdheden bij de deelstaten komt te liggen. Want zoals de premier het in juli uitdrukte: “Het federale overlegmodel heeft zijn limieten bereikt”.

Ook is het belangrijk dat de dialoog tweeledig moet zijn, met name tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Brusselaars kunnen uiteraard in die delegaties worden opgenomen. Dat hebben we nooit betwist, maar de Brusselse hoofdstedelijke regering is geen afzonderlijke gesprekspartner aan tafel. We onderhandelen als Vlamingen niet in een één-tegen-tweesituatie. Het zijn de regeringen van de twee grote taalgemeenschappen die een duidelijk mandaat geven om te onderhandelen over de staatsvorming aan de vertegenwoordigers die zij daartoe aanduiden. De structuur van de dialoog moet ook waarborgen dat het akkoord wordt omgezet in een grondwetswijziging en bijbehorende federale wetgeving.

De Vlaamse Regering en de Vlaamse regeringspartijen wijzen een onderhandeling over de splitsing over Brussel-Halle-Vilvoorde af. De splitsing moet worden gerealiseerd door het voortzetten van de parlementaire behandeling en de stemming. Er moet een einde komen aan de zinloze discussies over corridors en gebiedsuitbreidingen. Het betekent ook dat als de verdragingsmanoeuvres van de Franstaligen zijn uitgeput, er plenair zal moeten worden gestemd.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Van Dijck, wat Brussel-Halle-Vilvoorde betreft, lijkt het nogal stoer om te zeggen dat u niet zult onderhandelen. We hebben altijd gezegd dat als er daarover wordt onderhandeld, dat geven en nemen betekent, dat dit een prijs betalen betekent. Nochtans staat het principe ‘zonder prijs’ in het Vlaams regeerakkoord. Er staat ook nog een ander

principe in het Vlaams regeerakkoord, en dat was ‘onverwijld en onmiddellijk’.

Ik verwijt u dat u zegt dat we de parlementaire weg moeten volgen, terwijl u zeer goed weet dat de Franstaligen nu aan hun tweede belangenconflict bezig zijn. De Vlaamse partijen hebben erop aangedrongen om dat tweede belangenconflict te ‘declancheren’. Dan konden ze het nog rekken tot 15 juli. U weet perfect dat de Franstaligen nog twee keer de mogelijkheid hebben om opnieuw een belangenconflict in te dienen, via het Waalse Gewest en via het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat betekent tweemaal 120 dagen. Daarna moet de zaak nog naar de Senaat gaan. De hele zaak Brussel-Halle-Vilvoorde zal dus over de verkiezingen van 2009 worden getild.

Dat is de essentie van uw boodschap. In plaats van te eisen dat de Franstaligen zouden ophouden met de zaak te blokkeren, blokkeert u ze zelf.

Op dit ogenblik ligt een tweede belangenconflict op tafel in de Senaat. Het werd op 9 juli ingediend. De meerderheid, inclusief het kartel CD&V/N-VA, heeft geweigerd om het nog te behandelen voor het reces. Nu moet het Overlegcomité daarover dus bijeenkomen. U hebt, met andere woorden, in de Senaat mee tijd helpen winnen.

Mijnheer Van Dijck, enerzijds stelt u twee keer niet in een regering te zullen stappen zonder dat BHV gesplitst is; anderzijds komt u nu de stoere uithangen, en stelt te willen onderhandelen, goed wetende dat er geen splitsing komt voor de verkiezingen van 2009. Zoiets heet boerenbedrog. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Van Hauthem, ik weet niet of u goed hebt gevolgd. Ik was de bindende voorwaarden aan het opsommen. Tot nader order ben ik een parlementair en een democraat. Ik ben zelf het slachtoffer van sommige regels. Ik heb een voorstel van decreet opgemaakt dat zelf van het ene belangenconflict naar het andere wordt overgeheveld. In dit Vlaams Parlement kan ik de regels niet wijzigen. Ik moet de manier van werken hier ook lijdzaam ondergaan. Ik heb het over de bindende voorwaarden waarover we ons straks zullen uitspreken om de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap te kunnen aangaan.

Ik wil even dieper ingaan op het punt van de niet-behandeling van het BHV-dossier. In het akkoord staat duidelijk dat de bevoegdheidstoewijzingscriteria diegene zijn die in andere confederale of federale staten niet alleen gangbaar zijn, maar levensnoodzakelijk. Het gaat over wederzijds respect, over de integriteit van het territorialiteitsprincipe. Dat wil zeggen dat er geen wijziging komt in de taalwetgeving, dat er geen inschrijvingsrechten komen. Het gaat over homogeniteit, subsidiariteit,

efficiëntie en ook over solidariteit. Het gaat over fiscale en financiële verantwoordelijkheid. Tot slot stellen de Vlaamse regeringspartijen ook dat er concrete resultaten moeten worden geboekt voor de verkiezingen van 2009, dus binnen deze eigen regeerperiode.

Sommigen maken de verwijzing naar een praatcafé. Inderdaad collega's, een café kan leuk zijn, maar niet hier. Wij doen niet mee aan een praatcafé. Als het de bedoeling is om de staatshervorming op de lange baan te schuiven, dan zal dat zonder ons zijn. Wij waren ook verrast over de commotie die vorige week ontstond, ook met betrekking tot de zogenaamde houding van de N-VA. Het enige wat de N-VA vorige week moest vaststellen met de algemene 'oui' uit Franstalige hoek, was dat we op dat moment geen antwoord kregen op vier cruciale vragen. Het waren vier door onze regering geformuleerde bindende voorwaarden: gaan jullie akkoord met de confederale grondslag? Gaan jullie akkoord met de tweeledigheid? Gaan jullie akkoord met de resultaatsverbintenis? Gaan jullie ermee akkoord dat er over BHV niet wordt onderhandeld? Dat wie in dit Vlaams Parlement hier niet meer achter staat, dat nu ook maar zegt. Op die vragen hebben wij nog geen antwoord gekregen. Mijn vraag was vooral gericht aan leden van de meerderheid.

De heer Rudi Daems: Ik wil uw vraag versterken, mijnheer Van Dijck. Ik verkeer nu in opperste verwarring door uw straffe uitspraken. Ik hoor ook de heer Gatz spreken over een etymologische verklaring uit de Van Dale van het woord dialoog. Ik hoor woorden als 'vertrouwen'.

Ik heb die tekst ook gelezen en sommige dingen kan je anders interpreteren. Ik zou aan de meerderheidspartijen willen vragen waarvoor dit nu staat. De heer Van Dijck zegt dat er over BHV niet wordt onderhandeld. Is dit het standpunt van de Vlaamse Regering? Is dit het standpunt van alle partijen in de Vlaamse meerderheid? Dat zou ik wel eens willen weten want ik heb de voorbije dagen andere uitspraken en interpretaties gehoord en gelezen in de pers.

De heer Kris Van Dijck: Tot nader order is voor mij het akkoord binnen de Vlaamse Regering het referentiekader.

Mijnheer de minister-president, alles staat of valt uiteindelijk met één simpel woord. Het gaat over geloofwaardigheid. Mijn partij heeft, samen met CD&V, op federaal niveau een jaar lang geknokt om een grote staatshervorming te realiseren. Op 15 juli is gebleken dat dit mislukt is. Een jaar lang zijn we gebotst op een 'non'. Nu probeert men een soort bisjaar aan te vatten, maar de vraag is natuurlijk hoe groot de slaagkansen zijn. Heeft het zin om aan dat bisjaar te beginnen? Kan deze gemeenschapsdialoog geloofwaardig starten en zo ja, blijft die op een geloofwaardige manier verder werken en worden er concrete resultaten geboekt?

We zullen zien wat het rapport van de bemiddelaars zal brengen, maar die geloofwaardigheid zal voor mijn partij in elk geval het essentiële criterium zijn. Geen ander. Want, collega's, in de zomer van 2004 startten we deze regeerperiode onder de noemer 'Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen'. Zolang eenieder ook consequent handelt, blijft de N-VA-fractie dat vertrouwen geven aan de Vlaamse Regering, blijft mijn partij die verantwoordelijkheid nemen binnen de Vlaamse Regering. De bal ligt duidelijk bij de Franstaligen. Maar de klok tikt! (*Applaus bij CD&V en N-VA*)

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, geachte collega's, de heer Van Dijck eindigde met te zeggen dat hij wacht op het antwoord van de Franstaligen. Voilà, het is er. (*Gelach*)

De politieke actualiteit van het begin van het jaar is uitermate geladen. Op het spel staat blijkbaar het bepalen van wie er deel zal uitmaken van de Nederlandstalige en Franstalige delegaties, met het oog op de institutionele dialoog tussen de gemeenschappen voor de staatshervorming, maar ook het plan voor een Taskforce van de Vlaamse Rand, een groep die door de Vlaamse Regering belast is met het bepalen van het nieuwe beleid voor de rand.

Dat zet mij aan tot het maken van drie bedenkingen. Mijnheer de minister-president, u wordt geacht de weg uit te stippelen voor een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap. Maar door de weigering – toch in het begin – om het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dat tenslotte een volledig gewest vertegenwoordigt, te erkennen als een gesprekspartner, bemoeilijkt u het institutionele debat dat ruim 15 maanden na de verkiezingen van juni 2007 best in een serene sfeer zou verlopen.

De eerste resolutie van 3 maart 1999, goedgekeurd door het Vlaams Parlement, die het beleid van uw regering leidt aangezien ze is ingeschreven in de verklaring van de Vlaamse Regering, spreekt van een federale staatsstructuur, met twee staten, te weten de Vlaamse deelstaat en de Franstalige deelstaat. De Franse Gemeenschap zou de bevoegdheden van het Waalse Gewest uitoefenen.

Binnen deze structuur met twee delen zouden het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Duitstalige Gemeenschap beschikken over een apart statuut. Ik ben niet verbaasd om vast te stellen dat in uw toekomstbeeld van België Brussel geen autonome deelstaat is, maar dat het beleid gevoerd zou worden door de twee andere deelstaten. Men kan niet op een waardige manier een dialoog aangaan door een door artikel 3 van de Grondwet bevestigde entiteit zomaar opzij te schuiven.

Anderzijds, mijnheer de minister-president, was het geen erg gelukkige uitspraak, toen u verklaarde dat u aan de onderhandelingstafel enkel serieuze en geloofwaardige Franstalige vertegenwoordigers wenste. Ik heb aan Franstalige kant geen dergelijke eisen gehoord. Uw verklaringen hebben zelfs reactie uitgelokt binnen uw eigen regering, meer bepaald bij Open Vld en sp.a.

Een dialoog kan in uw ogen enkel op uw voorwaarden en die zijn enkel van confederale aard, zonder respect voor het federalisme. Uw uitgestoken hand is dus, gezien vanuit Franstalige kant, weinig aantrekkelijk.

Sindsdien hebt u zowel op het vlak van de methode – de aanwezigheid van Brussel en het scheiden van het institutionele en het sociaaleconomische – als van de agenda, moeten inleveren.

Zoals u wacht ik op het verslag van de koninklijke bemiddelaars, dat zonder twijfel vrijdag op tafel zal liggen en hopelijk een aantal pistes zal blootleggen.

Wat betreft BHV en het statuut van de rand, mijnheer de minister-president, verwijst u in uw nota naar de regeringsverklaring van juli 2004, waarin staat dat BHV het voorwerp moet uitmaken van een stemming in het federale parlement.

Moet ik u eraan herinneren dat in de voorbereidende werkzaamheden van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen, het zogenaamde eerste pakket van begin van dit jaar, wel sprake is van een onderhandelde oplossing voor BHV? Door zulke uitspraken, collega's, zet men de akkoorden van het eerste pakket op het spel. Dit voorstel van bijzondere wet werd ondertekend door alle partijvoorzitters aanwezig in de regering, waaronder uw eigen partij, mijnheer de minister-president. Hoe komt het dat u de agenda dicteert over een dossier dat een exclusieve bevoegdheid is van de federale wetgever?

Wat de rand betreft, hebt u ook al een aantal vragen – ik ga niet zeggen 'eisen' – van de Franstaligen gehoord, maar u weigert de hele lijst van eisen of vragen: de uitbreiding van het tweetalige Brusselse gewest, de hervorming van de taalwetgeving of de uitbreiding van de bevoegdheid van de Franse Gemeenschap in Vlaanderen. Dan spreek ik nog niet over de ratificatie van de raamovereenkomsten over de bescherming van de nationale minderheden. Kortom, er is geen enkele manoeuvreerruimte.

Uw nota zegt evenmin iets over het lot van de drie burgemeesters. Er is onlangs nog, ik denk dit weekend, door minister Reynders, als partijvoorzitter van de MR, aan de Vlaamse Regering gevraagd om een geste te doen omtrent de drie burgemeesters. Tot op heden denk ik niet dat er een antwoord is gekomen. De minister van Binnenlands Bestuur, Marino Keulen, heeft verklaard

dat hij zich zal houden aan de lopende juridische procedures, door het advies te vragen van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant en de procureur-generaal. Een zaak die blijkbaar al vijf maanden aan de gang is.

Sta me toe eraan te herinneren dat de Franstaligen in Halle-Vilvoorde, op basis van de verkiezingsuitslagen voor de federale verkiezingen van 2007, maar liefst 20 percent uitmaken in het administratieve arrondissement. Hoe lang gaat u deze democratische realiteit nog ontkennen onder het mom van het territorialiteitsbeginsel? Ik stel vast dat er een absoluut gebrek is aan constructieve voorstellen.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Van Eyken, uw stellingen zijn niet waard om op te repliceren. Alle partijen – ik heb heel goed geluisterd – roepen op om een dialoog te voeren op basis van respect, erkenning van elkaars grondgebied en loyaliteit, en het enige waarover u het heeft is gebiedsuitbreiding en het benoemen van mensen die wetten overtreden. Dat is niet ernstig meer.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer Van Dijck, ik zeg gewoon wat de Franstalige agenda is met vragen om over te kunnen spreken in deze dialoog. Ik stel vast dat dat van in den beginne van de tafel wordt geveegd.

Ik stel vast dat er absoluut een gebrek is aan constructieve voorstellen, maar misschien bewaart u die voor de Franstaligen die aan de onderhandelingstafel zullen zitten. Mijnheer de minister-president, ik denk dat de Europese instanties in ieder geval niet gelukkig zullen zijn indien ze merken dat u met Vlaanderen de weg inslaat van het niet-respecteren van de minoriteiten op het grondgebied. De Europese Commissie stuurt nu reeds waarnemers om de toestand in een aantal gemeenten te onderzoeken. Hoe denkt u uw politiek beleid straks aan de Europese instanties uit te leggen?

Wat het globale project voor de rand betreft: de belangrijkste richtlijnen van de taskforce inzake mobiliteit, wonen, werken en economie, tonen aan dat er geen rekening wordt gehouden met het sociaaleconomische hinterland van Brussel. De taskforce stuurt aan op het isoleren van Brussel en niet op een samenwerking met het Brusselse gewest.

Mijnheer de minister-president, ik ben met opzet zeer kritisch geweest. Ik hoop dat u het institutionele debat in een serene sfeer zult voeren, met respect voor het Brusselse gewest en de rand.

De heer Filip Dewinter: Ik apprecieer het komische optreden van de heer Van Eyken. Wanneer hij het heeft over een serene sfeer waarin hij het debat wil voeren, dan kan ik me niet meer houden. Mijnheer Van Eyken,

u bent het perfecte voorbeeld, want u spreekt niet alleen namens de Union des Francophones, u spreekt hier inderdaad namens de Franstaligen. Dat is het grote verschil met Vlaanderen. Wat u hier vertelt, is het discours van de Franstalige partijen, dat weten we. Dat is er het beste bewijs van dat, hoe meer we het in Vlaanderen hebben over respect, dialoog en uitgestoken handen, hoe agressiever en arroganter de Franstaligen worden. Laat dat een les zijn, mijnheer de minister-president. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Zij hebben geen boodschap aan wollige praatjes, zij hebben er enkel en alleen een boodschap aan wanneer u eens duidelijk durft zeggen waar het op staat en zegt: dit is te nemen of te laten. Mijnheer Van Eyken, dit parlement is het Vlaams Parlement. U bent verkozen en u hebt recht van spreken. Ik zou het echter wel eens willen meemaken dat iemand met die taal en die arrogantie deze boodschap zou brengen in het Waals parlement. Ik denk dat hij zou worden buiten gedragen, en dat is dan nog vriendelijk uitgedrukt. Als ik u en uw Franstalige collega's aanhoor, mogen de Franstaligen zeer blij zijn dat wij in Vlaanderen überhaupt nog bereid zijn om met mensen zoals u en uw collega's te willen praten en te willen in dialoog treden. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer de minister-president, ik deel uw wens Vlaanderen zo welvarend mogelijk te zien op economisch gebied, maar daarvoor moet het respect tonen voor de andere en voor het institutionele kader waarin het zich bevindt.

Tot slot en in het licht van de huidige sociale en economische toestand heb ik echter vragen bij het bovenaan de agenda van de beleidsvoerders plaatsen van de institutionele vraagstukken. De burgers heeft er inderdaad nood aan dat er niet alleen wordt gediscussieerd, maar ook wordt gehandeld met betrekking tot de koopkracht en de werkgelegenheid. Het faillissement van Lehman Brothers heeft waarschijnlijk meer verregaande gevolgen voor onze economie en werkgelegenheid dan men op het eerst zicht ziet. Kiest u voor het avontuur of meent u dat de sociaaleconomische belangen van de bevolking primeren?

Dat neemt niet weg dat er een oplossing moet worden gevonden voor een verbetering van de staatsstructuur, maar dat mag volgens mij niet het beleid verlammen, zoals dat nu wel het geval is. Mijnheer de minister-president, een belangrijke vraag is: bewandelt u de weg van het separatisme of, zoals ik al heb gehoord, het confederalisme waarin de federale staat een bijna-lege doos wordt? Of zoekt u naar een betere werking van een federale staatsstructuur? Ik heb hier deze namiddag aandachtig geluisterd. Ik heb ook al kunnen vaststellen dat de problemen veroorzaakt door die nota ook deze namiddag duidelijk zijn geworden. CD&V en N-VA hebben duidelijk gezegd dat het de dialoog van de laatste kans is. Het

is te nemen of te laten. Er wordt niet over onderhandeld. Er moet iets komen. Van de twee andere partijen hoor ik dat ze een andere betekenis geven aan die dialoog. Ik hoop dat men institutioneel daadwerkelijk die richting zal uitgaan.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, ik heb het nog even laten opzoeken: ik krijg vijf minuten. Die vijf minuten klonken me bekend in de oren. Dat waren die vijf minuten politieke moed. Ik weet niet of sommige mensen die uitspraken nog kennen, maar in de media en op de websites kan men die vinden. Als dit vijf minuten politieke moed zijn, dan gaat het over een lange vijf minuten, want dat zijn 465 dagen geworden. Dat is zelfs geen ezelsdracht meer.

Ik heb ook even de gestelde deadlines opgezocht. Ik hoor hier ook weer vage deadlines. Het gaat over 7 november 2007, 8 mei 2008, 15 juli 2008 en 31 juli 2008. Ook voor de heer Gatz was het woordenboek blijkbaar een nuttig instrument bij de voorbereiding op dit actualiteitsdebat. Ik heb het ook gebruikt, maar voor het woord 'deadline'. Nu zult u zeggen dat iedereen dat woord kent. Nu heb ik het even opgezocht. Het komt uit het Engels: dat wist u al. Het betekent letterlijk "de bewegingsloze lijn". Het is de "tijdslijm, de uiterste datum waarop een werkzaamheid of proces afgerond moet zijn". Ik vind het belangrijk dat mensen de woorden juist gebruiken. Jullie gebruiken meestal het woord 'deadline'. Ik heb ook al horen spreken van de 'ultieme deadline'. De letterlijke verklaring is eigenlijk een betere definitie, namelijk "het moment waarna helemaal niets meer kan worden gedaan". Ik wist niet dat de politiek zo eerlijk was, tot nu toe. Volgens de letterlijke verklaring van dit woordgebruik hebben we immers de ene bewegingsloze politieke lijn na de andere achter de rug, waarna niets meer kan worden gedaan. Het woord 'deadline' is dus niet toevallig gekozen.

Wie gelooft dit nog? Wij kunnen daar wel over debatteren, maar hierbuiten stelt de burger zich steeds meer vragen. Ik denk dat de burger er op dit ogenblik over aan het nadenken is hoe hij zijn koopkracht kan blijven behouden of hoe hij deze winter, die voor de deur staat, de stookolietank kan vullen. Misschien moet u eens vragen aan de mensen die dit jaar voort de schulden in duikelen welke deadline zij hebben. Vraag misschien ook eens aan de banken wat het woord 'deadline' betekent op de beurs, als er een crash is. Dat zijn deadlines die onmiddellijk resultaat vragen. Dat zijn niet de loze deadlines die hier worden gesteld.

De staatshervorming is belangrijk voor Vlaanderen, maar in alle eerlijkheid, zoals u en uw kartel de zaken aanpakken, verdwijnt alle geloofwaardigheid. U maakt zelfs plannen waar niets in staat: niet met wie en niet

waarover zal worden gesproken. U zegt wel dat er gesproken zal worden, maar het liefst zo lang mogelijk. En dat heet ‘tijd rekken’. Op tv kent men dat goed, in de besselletjes doet men dat: zo lang mogelijk lullen om iedereen aan het lijntje te houden en zoveel mogelijk centen uit de zakken te kloppen. Daar begint het nu op te lijken. Ik weet welke weg u wilt gaan. Het is de weg naar 2009, het besselletje duurt tot dan.

Waar ligt het plan-Peeters? Waar is het vervolg? Daar zit ik op te wachten. Er is zelfs geen samenhang in de Vlaamse Regering. We zagen vandaag een boeiend spektakel. De oppositie verandert haar rollenpatroon. Eerst zit ze federaal in de oppositie, dan gaat ze loyaal mee. Ik ga straks het woord loyaliteit opzoeken, ik stel voor dat u dat ook even doet, ik denk dat u dat niet goed begrepen hebt. Ik denk dat die woordkeuze al een signaal is wat hier als gevolg is. Zelfs uw eigen minister Anciaux valt uw baasje – Leterme – openlijk aan. U zou beter eens nadenken over de toekomst van Vlaanderen en de uitvoering van het Vlaams regeerakkoord. Maar dat is blijkbaar te veel gevraagd. Het enige wat u tot nu toe bekomen hebt, is dat u als invaller op het veld mag staan. Dat is ook een rol natuurlijk, maar de invaller krijgt meteen de opdracht geen goals te maken. Dat is voor ons geen voorbereiding.

De Franstaligen bereiden zich wel voor, heb ik de indruk. Ze zijn zich strategisch aan het voorbereiden op hun toekomst. Daar richt men al een commissie Wallonië-Brussel op. Daar denken ze strategisch vooruit. En wij? Zie ons hier staan in de kelder van het Vlaams Parlement, in de catacomben, in de Schelp, op de -2. Wij kruipen in de kelder. Hoeveel meer moeten wij ons als Vlaams Parlement nog belachelijk laten maken? Men zou voor minder door de grond zakken.

Als er een prijs voor immobilisme en angsthazerij in de politiek bestaat, dan kunnen we die hier wel halen. U vraagt zich af: wie is hier het haasje? Helaas, mijnheer de minister-president, krijgt u de prijs van het angsthaasje. U bent het Vlaamse angsthaasje, u bent geen Vlaamse reus.

Het Vlaamse angsthaasje moest al door het stof kruipen. Eerst werd het op federaal niveau een zootje en nu de Vlaamse minister-president aan de kar trekt, is het op dit Vlaamse niveau ook van dattum. U kruipt als een haasje door het stof om uw kartel aan boord te houden en uw regering recht te houden. U wilt dat krampachtig. Dat is ook voor de perceptie. U moet het tot 2009 volhouden. U moet nog iets in de etalage kunnen zetten, maar voorlopig hangt er geen wild.

Mijnheer de minister-president, op één punt had u gelijk! Het was een B-team. U had gelijk, u hoefde uw excuses daarvoor niet aan te bieden, u moest daarvoor de rol van het haasje niet op zich nemen. Dat vond ik

spijtig. Dat gunde ik u niet. Ik dacht echt van harte: hij heeft nu eens gelijk, en toch moet hij het stof in.

U hebt midden in de nacht een crisis binnen uw regering en wordt door uw minister gedwongen om te zeggen dat de ministers zich van commentaar zullen onthouden. De lamlendigheid is nu ook op het Vlaamse niveau doorgedrongen en nu loopt u – zoals het er nu uitziet – met deze regering ook aan het leibandje van de Walen, zoals uw vriendje Leterme.

We zitten in de kelder, in het bijzijn van een hoop angsthaasjes. Hopelijk doet u het licht niet uit, want dan hebben ze nog meer schrik.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Goedemiddag mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, dames en heren, wij VlaamsProgressieven vroegen medio juli aan het Bureau – het reces was al ingegaan – om toch nog eens bijeen te komen. Wij vroegen om ons voorstel van resolutie over de omvorming van België tot een confederatie te agenderen. In dit voorstel van resolutie vragen wij de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap. Helaas wilde het Bureau toen niet op onze vraag ingaan. Minister-president Peeters verklaarde wel dat hij het Vlaams Parlement meteen zou bijeenroepen van zodra de Vlaamse Regering zou worden betrokken in zo'n gesprek. Dat is nu dus het geval. Laat er vooral geen twijfel over bestaan: de VlaamsProgressieven zijn altijd voor het gesprek van gemeenschap tot gemeenschap geweest. Meer nog, wij hebben het als eerste op de politieke agenda gezet met onze voorstellen over artikel 35 van de Grondwet.

Wij vinden het initiatief van de Vlaamse Regering dan ook goed. Het is een zuiver voorstel. Het gaat over de gemeenschappen, en niet over de gewesten. Uw nota, mijnheer de minister-president, spreekt over ‘de grote taalgemeenschappen’ – lang geleden dat we dat nog eens mochten horen. “De gemeenschappen moeten zelf de agenda bepalen. Een open agenda”, staat er in de nota. En dat is goed.

Wij zijn believers. Wij willen een open dialoog van gemeenschap tot gemeenschap, waarin we het best kunnen afspreken wat we als gemeenschap afzonderlijk doen en wat we gezamenlijk kunnen doen in een confederatie. En de sleutel daarvoor is artikel 35 van de Grondwet. Dat heeft als principe dat de bevoegdheden bij de gewesten komen te liggen, en dat de residuaire bevoegdheden bij de gemeenschappen blijven. Alleen die van de federale – hopelijk confederale – staat worden precies gedefinieerd.

Zo'n gesprek is delicaat en zal dus nooit lukken als we het voeren vanuit een soort Vlaams egoïsme. We

streven naar een confederatie, gebaseerd op rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid en solidariteit. Laten we dus een geruststellend signaal uitsturen naar de andere kant. We pleiten er ook voor om die gesprekken in volle autonomie te kunnen voeren, en zeker niet onder curatele van de federale regering. Helaas kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat velen, vooral op het federale vlak, daar anders over denken.

De interviews met premier Leterme spreken voor zich. Hij pleit bijvoorbeeld voor een versterking van de federale overheid. Heeft hij niet mee dit Vlaamse regeerakkoord onderhandeld? En dat gaat toch in een andere richting. Yves Leterme beweert bovendien dat de Vlaamse Regering verantwoordelijk zou zijn voor een tekort van 0,5 procent van 's lands begroting – ik citeer mijn collega. Ook dat klopt niet. Natuurlijk hebben we als deelstaten een collectieve verantwoordelijkheid, maar er was een afspraak die we niet mogen vergeten: er zou een staats-hervorming tegenoverstaan, en die is er niet.

Yves Leterme pleit op het federale niveau voor een versterking van de federale staat en onderhandelingen over BHV, wat overigens in het federale regeerakkoord staat. Minister-president Peeters zegt te kiezen voor een copernicaanse revolutie en stelt in een nota niet te onderhandelen over BHV. Wij willen nu graag eens zien hoe het zit, mijnheer de minister-president. We steunen u, maar wees eens wat duidelijker op dat terrein.

Wat zal het zijn, beste collega's van de CD&V? Yves Leterme pleit voor een versterking van de federale staat, Kris Peeters gaat voor een versterking van de gemeenschappen, en Bart De Wever wil graag België opblazen, maar blijft intussen wel de federale regering steunen. Hoe zit dat nu eigenlijk in elkaar?

De dialoog is goed en nodig, en we zullen die ook nauwgezet opvolgen en evalueren. We hopen dat het gesprek door iedereen ernstig wordt genomen en dat er resultaten komen. Mocht het een alibigesprek worden om de federale regering te sparen of te redden, dan gaan we daar hard tegen ingaan. Maar we willen positief starten. We willen een eerlijke dialoog.

Ondertussen is er op het federale, maar ook op het Vlaamse vlak, nog verschrikkelijk veel werk, al is het maar om de koopkracht van de mensen te herstellen. Ook Vlaanderen moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. De Vlaamse Regering kan nu de vrijgekomen financiële middelen – 361 miljoen euro – prioritair gebruiken voor maatregelen die de dalende koopkracht van de bevolking tegengaan, en voor armoedebestrijding. Een deel ervan moet gebruikt worden voor de jobkorting, voor een tussenkomst in de kosten van kinderopvang, onderwijs, mobiliteit enzovoort. Er zijn mogelijkheden te over om iets te doen aan de koopkracht. Daar hebben we de federale regering niet voor nodig.

Collega's, ik vind het best eens boeiend om hier, in de Schelp, een plenaire vergadering te houden. Maar waarom vergaderen we niet in de Kamer? Die staat nu toch leeg. Daar is al meer dan een jaar niets te doen. Ruimte zat dus. Als symbool zou dat kunnen tellen. *(Applaus bij sp.a + VlaamsProgressieven)*

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, beste collega's, ik wens vooreerst te onderstrepen dat de voltallige regering hier aanwezig is om op alle vragen te antwoorden. Wanneer het Vlaams Parlement vraagt om bijeen te komen, gaat de Vlaamse Regering daar ook op in.

Ten tweede is het belangrijk dat maandag de Septem-berverklaring wordt toegelicht. Ik ga ervan uit, mevrouw de voorzitter, dat dit in de vernieuwde zaal zal kunnen gebeuren. De collega's, mijnheer Sannen en anderen, hebben daar terecht naar verwezen. Ik onder-streep dat deze Vlaamse Regering tot op het einde van deze legislatuur het werk zal afmaken. Dat wordt van haar ook verwacht. Wij zullen daar nagels met koppen slaan. Ik heb begrepen dat iedereen daarop wacht. Maandag is maandag 22 september, maar ik wil nu al onderstrepen dat we de gemaakte afspraken en de ge-nomen engagementen maximaal zullen invullen.

Dat geldt ook, mijnheer Sannen en anderen, met be-trekking tot die 361 miljoen euro. U hebt daarnaar verwezen. Wij hebben in antwoord op de vraag van de heer Verhofstadt een brief geschreven naar aanleiding van een debat in de Vlaamse Regering. Daarin stelden wij dat de afgesproken staats-hervormingspakketen I en II moesten worden uitgevoerd en dat, indien dit niet het geval zou zijn, wij die bedragen niet zouden blokkeren.

Wij zullen de volgende dagen in de schoot van de Vlaamse Regering nakijken hoe we een evenwichtig pakket van maatregelen kunnen samenstellen om op een adequate en goede manier aan de noden van de Vlamingen tegemoet te komen. Wij zullen maandag tekst en uitleg verschaffen. U hebt gelijk: deze Vlaamse Regering zal zich niet laten immobiliseren en zij zal in eerste instantie uitvoeren wat van haar wordt verwacht, het regeerakkoord. In al zijn facetten. Maar ook in het facet staats-hervorming: hoofdstuk 16 'Meer Vlaanderen'. Ook dat zal worden uitgevoerd. Ook dat wordt van ons verwacht.

Beste collega's, sommigen moeten toch nog eens lezen wat daar allemaal in staat. Ik heb de indruk dat men soms vergeet wat daar allemaal in staat. Als u dat samen leest met de aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005 en de Octopusnota, waarnaar al zoveel keren is verwezen, ook hier in dit parlement, dan is het heel

duidelijk dat wij gaan voor het verschuiven van het zwaartepunt naar de deelstaten. Voor alle duidelijkheid, mijnheer Gatz, binnen een federale structuur. Voor wie daar aan twijfelt: deze Vlaamse Regering doet er alles aan om door een staats hervorming de welvaart en het welzijn in Vlaanderen te verbeteren, voor alle Vlamingen die hier nu leven en ook voor de Vlamingen die hier in de toekomst zullen leven. De staats hervorming is een instrument om dat doel te bereiken. Daarvoor hebben we haar nodig, daarvoor moeten wij bijkomende bevoegdheden krijgen. De staats hervorming, collega's, heeft als expliciete doelstelling ervoor te zorgen dat de sociale dynamiek en de sociale welvaart hier, en ook voor de toekomstige generaties, gegarandeerd kunnen blijven. Daar gaat het over, daar willen wij de schouders onder zetten.

In dit parlement zijn er verscheidene tussenkomsten geweest, door ieder van jullie, om te zeggen dat we niet moeten blijven toekijken hoe men dat federaal zal aanpakken of niet zal aanpakken, en dat we zelf het initiatief moeten nemen. Mijnheer Dewinter, u hebt dat verschillende keren onderstreept. Ook collega's van de andere fracties hebben dat gedaan. Daarbij hebben zij zelfs expliciet verwezen naar artikel 35. Dat is de manier waarop die staats hervorming moet worden aangepakt. We hebben, zoals ook hier in dit Vlaams Parlement werd gevraagd, op een bepaald moment met de Vlaamse Regering het initiatief genomen. We hebben een aantal contouren vastgelegd, waarbinnen wij een dergelijke gemeenschapsdialoog zien plaatsvinden. Wij hebben in de Vlaamse Regering op 5 september uitvoerig gesproken over hoe we dat kunnen aanpakken, hoe we kunnen komen tot datgene waarin we geloven: een grondige staats hervorming.

Sommigen proberen natuurlijk de Vlaamse Regering wat uit elkaar te spelen. Welnu, ik zeg dat de Vlaamse Regering, die hier voltallig aanwezig is, op één lijn staat. We hebben heel duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot hoe wij dit aanpakken. Die afspraken zijn overgemaakt aan die drie bemiddelaars. Zo weten zij wat de visie van de Vlaamse Regering is. *(Applaus bij CD&V)*

Wij hebben natuurlijk goed nagedacht, en wij willen ook niet in de valkuilen trappen die al dan niet op andere niveaus werden gegraven. Dat betekent dat wij natuurlijk gaan voor een geloofwaardige dialoog waarin alle partijen de wil hebben om ergens uit te komen en er ook alles aan doen om samen tot resultaten te komen.

Daarvoor hebben we een open agenda nodig. De Vlaamse Regering kan echter alleen maar optreden binnen het Vlaams regeerakkoord en niet daarbuiten. Dat is heel belangrijk. We willen niet starten met een aantal oekazes of op voorhand vastgelegde zaken, maar met een grote openheid en met een uitgestoken hand.

Brussel-Halle-Vilvoorde is een heel delicaat dossier. De Vlaamse Regering heeft echter duidelijk gesteld dat dit

dossier geen deel uitmaakt van de agenda van de gemeenschapsdialoog.

Ik ben me er heel goed van bewust dat het opstarten van zo'n dialoog risico's inhoudt. We kunnen niet van bij de start zeggen wat de resultaten zullen zijn. De heer Gatz heeft in de Van Dale opgezocht wat een dialoog precies is. Een dialoog aangaan betekent ook dat we ervoor gaan met de kracht van onze overtuiging en ervoor zorgen dat we een maximaal resultaat behalen. Daar moet over gesproken worden. Iedereen vraagt me nu of we nog resultaten zullen boeken voor de regionale verkiezingen. In het akkoord dat we hebben goedgekeurd staat dat we in de mate van het mogelijke zullen proberen maximale resultaten te halen. We zijn er allemaal van overtuigd dat in bepaalde dossiers deelakkoorden mogelijk zijn. De geloofwaardigheid van die dialoog is erg belangrijk. Over dat akkoord is binnen de Vlaamse Regering uitvoerig gedebatteerd.

Ik heb er geen enkel probleem mee dat het Vlaams Parlement daar tekst en uitleg bij vraagt. Dat is ook de reden waarom we hier vandaag samen zijn. Sommige interventies apprecieer ik natuurlijk meer dan andere.

Voor de Vlaamse Regering is het heel belangrijk een mandaat en de steun te krijgen van het Vlaams Parlement. Er is ons al meermaals gevraagd om die dialoog op te starten, en om hoofdstuk 16 van het Vlaams regeerakkoord uit te voeren zonder dat dit verlamdend te werken op de belangrijke economische, sociale en milieudossiers. Het is voor mij heel belangrijk om van dit Vlaams Parlement een duidelijk mandaat te krijgen om verder op die weg te gaan. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de minister-president, u zegt dat u op een lijn zit met deze regering. Dat blijkt echter niet uit het debat. Uit dit debat blijkt net het omgekeerde. Ik heb goed geluisterd. Ik was aangenaam verrast door de woorden van de heer Caluwé. Hij heeft het over resultaten voor

het einde van deze legislatuur. Volgens hem moeten de Franstaligen beseffen dat dit de laatste kans is. Als deze dialoog mislukt, dan zijn alle limieten bereikt, aldus de CD&V-fractie leider. Proficiat. Alleen de heer Van Rompuy heeft het nog krachtadiger uitgedrukt toen hij zei dat er een staat ligt te sterven.

Als deze dialoog mislukt, dan kiest CD&V dus voor Vlaamse onafhankelijkheid. Dat is mijn interpretatie van de woorden van de heer Caluwé.

De woordvoerder van N-VA voegt eraan toe dat er een resultaatsverbintenis moet zijn en dat die verbintenis tot uiting moet komen voor de verkiezingen van juni

2009. En dan vraag ik natuurlijk ook graag aan u en zeker aan minister-president Peeters, die ook gesteld heeft dat hij resultaten wil voor die verkiezingen, welke resultaten dat dan moeten zijn. Want politici moet men natuurlijk niet geloven op hun woord. Men moet tot de essentie van de zaak durven doordringen.

De essentie is natuurlijk: wat is een resultaat? Het feit dat u gaat samen zitten? Het feit dat u gaat praten, dialo-geren, zoals ze dat nu al anderhalf jaar lang doen? Het feit dat er kruimels worden uitgedeeld? Want die kruimels hebben we al. Bij de vorige onderhandeling onder leiding van Leterme werden die kruimels ook voorgesteld als een groot resultaat. Welk resultaat wil u bereiken? De geloofwaardigheid van u, mijnheer de minister-president, en van uw regering zal afhangen van de mate waarin u in staat bent om ons te komen zeggen welke resultaten u wilt bereiken en in hoeverre u die resultaten voor die verkiezingen zult bereiken.

Het kan geen toeval zijn dat degenen die deze taal gene-zen zijn, gebruik hebben gemaakt van dit spreekgestoelte en de anderen van het andere spreekgestoelte. *(Gelach)*

Misschien moeten we dat in de koepelzaal ook eens proberen. Ongetwijfeld is dat freudiaans. Het andere spreekgestoelte werd gebruikt door alle anderen, inclusief de fractieleiders van sp.a en Open vld. Daar was de onduidelijkheid absoluut en volledig troef. Daar was geen sprake van resultaatsverbintenissen, een duidelijk uitzicht op concrete realisaties voor de verkiezingen, en al zeker geen gespieerde uitspraken à la Ludwig Caluwé, die zei dat als de dialoog mislukt, alle limieten bereikt zijn. Dat duidt alleen maar aan wat we bij het begin van dit debat hebben gezegd en onderlijnd, namelijk dat de verdeeldheid binnen deze meerderheid over deze dialoog troef is.

En laat me ten slotte citeren wat de Franstaligen in hun staatsblad, in hun moniteur, La Libre Belgique, daar gisteren over hebben neergeschreven. Ik doe het in het Frans. "... les présidents Francophones ont réus-sie à semer la zizanie dans le camp flamand où règne la désu-nion. Le cartel d'un côté, le VLD et le SPA, de l'autre, se rejettent la responsabilité de l'actuelle cacaphonie flamande. La désunion du front flamand a permis aux parties francophones d'imposer la méthode (le décou-plage des négociations institutionnelles des dossiers socio-économiques), les participants (Bruxelles sera présente en tant que telle), le calendrier (rien de consis-tant avant les élections de juin 2009) et la philosophie (on part d'une page blanche). Mais chuuuuut: surtout ne pas le dire trop haut pour ne pas choquer."

Dit zijn de woorden van de editorialist van La Libre Belgique. En ik denk dat La Libre Belgique het bij het juiste eind heeft: er vooral niet te luid over praten, dit alles is in het voordeel van de francofonen. De

Vlamingen hebben geen agenda, ze starten met een blanco blad, ze weten niet waar ze naartoe willen en ze zijn intern hopeloos verdeeld. 'La désunion', 'cacap-honie', 'zizanie', woorden van La Libre Belgique die perfect aantonen hoe het met deze meerderheid gesteld is. De chaos regeert meer dan ooit in de Vlaamse Rege-ring. Men is het over niets eens, en al zeker niet over de communautaire dialoog.

Mijnheer de minister-president, u hebt wellicht gedacht dat u hierdoor de Vlaamse Goliath zou worden en dat u zich zou kunnen profileren voor de Vlaamse verkiezingen. Maar deze dialoog, die in se geen slechte zaak is, waar we ook achter staan omdat u en de Vlaamse Regering nu eindelijk aan zet zijn, zou wel eens uw Waterloo kunnen worden.

Mijnheer de minister-president, ik wens u het lot van Napoleon niet toe. Het is een goede zaak dat de deelsta-ten aan zet zijn. Ik ben de laatste om op mijn woorden terug te komen. Indien de deelstaten aan zet zijn, is het echter fundamenteel niet identiek hetzelfde te doen als de federale regering anderhalf jaar lang heeft gedaan. Er mag geen open agenda, blanco blad of afwezigheid van timing, agenda en concrete doelstellingen zijn.

Ik heb de indruk dat die dialoog ondertussen een beetje een doel op zich is geworden. Er is slechts een concreet gegeven, met name de communautaire kwesties over de datum van de verkiezingen van juni 2009 te tillen. Ik hoop dat dit uiteindelijk niet de finaliteit van de dialoog zal worden.

Mijnheer de minister-president, we zullen u week na week ondervragen. We hebben dat in het verleden met premier Leterme, toen hij nog minister-president van de Vlaamse Regering was, ook gedaan. U kunt zien wat daarvan is gekomen. *(Gelach bij het Vlaams Belang)*

We willen elke week een concrete stand van zaken. We willen wat er tijdens die dialoog wordt verteld en wel-ke resultaten zijn geboekt. U krijgt misschien nog even het voordeel van de twijfel, maar dat geldt zeker niet voor de twee ministers naast u. We willen snel, duide-lijk en in ieder geval voor de verkiezingen van juni 2009, resultaten zien.

We rekenen hiervoor op u. We rekenen niet op deze meerderheid, want die is onbetrouwbaar gebleken. Dat is vandaag nogmaals onderstreept. U geven we nog enig vertrouwen. We maken een afspraak naar aanleiding van de Vlaamse verkiezingen, die binnen enkele maanden plaatsvinden. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister-president, door uw poging om algemeen te blijven, hebt u

schitterend verborgen dat er in dit huis geen eenstemmigheid tussen de verschillende meerderheidspartijen is. U hebt verklaard dat u niet in dezelfde valkuilen als uw voorgangers wenst te trappen. We hoeven hun namen niet te vermelden. Ik hoop voor u dat u niet in dezelfde valkuilen zult trappen. Wij zien vooral een grote valkuil. U blijft verder leven in een soort Vlaamse virtuele realiteit. U doet alsof het mogelijk is over enkele lekkere brokken inhoud te negotiëren en de moeilijke zaken voor u uit te schuiven.

De toekomst zal het uitwijzen. Hopelijk komt er een doorbraak. Net als verschillende fractieleiders, die dit tijdens het debat vandaag hebben verklaard, zou ik het een goede zaak vinden voortaan ook over de inhoud te spreken. We zullen dit in onze actualiteitsmotie voorstellen.

We willen de mogelijkheid krijgen om op regelmatige basis, bijvoorbeeld in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie, het debat over de inhoud voort te zetten en te zien waar we uitkomen. *(Applaus bij Groen!)*

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Ik zal het kort houden. Om misverstanden te vermijden, wil ik duidelijk maken dat we de toespraak van de minister-president ten volle ondersteunen. We kunnen ons hierin voor 100 procent herkennen.

Ik ben vooral blij dat de minister-president zich heeft geëngageerd om Vlaanderen niet in immobilisme te laten vervallen. Hij wil zich blijvend inzetten voor de energiefactuur, voor de koopkracht, voor de sociaal-economische maatregelen die we nu moeten nemen en voor de realisatie van de kinderopvang. Ik kijk echt uit naar wat de minister-president ons in de Septemberverklaring zal vertellen. *(Applaus bij sp.a-VlaamsProgressieven)*

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door de heren Dewinter en Van Hauthem, door de heren Caluwé, Gatz, Sannen, Caron en Van Dijck en door de heer Daems, mevrouw Dua en de heren Tavernier, Stassen en Glorieux werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties ingediend. Ze zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Het Parlement zal zich daarover om 16.30 uur uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.20 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.35 uur.*

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Filip Dewinter en Joris Van Hauthem tot besluit van het op 17 september 2008 in de plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde dialoog van gemeenschap tot gemeenschap met het oog op verdere stappen in de staatsvorming – 1828 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Aangezien we geen gebruik kunnen maken van de steminstallatie, zal de hoofdelijke stemming gebeuren bij oproeping. Vooraf moeten wij bij lottrekking bepalen met wie de oproeping begint.

Ik verzoek mevrouw Heeren, secretaris, één naam uit te loten.

– *Mevrouw Veerle Heeren, secretaris, loot een naam uit.*

De oproeping begint met de heer Wim Van Dijck.

De volksvertegenwoordigers wordt verzocht, bij het afroepen van hun naam, hun stem uit te brengen met ja, neen of onthouding.

De heer Vandenbossche, secretaris, zal de uitgebrachte stemmen en onthoudingen aanstippen.

De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, in de motie van de meerderheid staat de zeer cryptische omschrijving onder punt 1: de meerderheid vraagt de Vlaamse Regering “met haar gezag mede in te staan voor de verwezenlijking van een grondige staatsvorming”. Kunt u daar een woordje uitleg bij geven?

De heer Ludwig Caluwé: “Met haar gezag” staat er omdat ze onze A-ploeg is.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;

3 leden hebben zich onthouden;
73 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ludwig Caluwé, Sven Gatz, Ludo Sannen, Bart Caron en Kris Van Dijck tot besluit van het op 17 september 2008 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde dialoog van gemeenschap tot gemeenschap met het oog op verdere stappen in de staatshervorming – 1829 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr.2

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden;
31 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Rudi Daems, mevrouw Vera Dua en de heren Jef Tavernier, Jos Stassen en Eloi Glorieux tot besluit van het op 17 september 2008 in de plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde dialoog van gemeenschap tot gemeenschap met het oog op verdere stappen in de staatshervorming – 1830 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
95 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op maandag 22 september 2008 om 11 uur en 15 uur en op woensdag 24 september 2008 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.03 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Jos Bex, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Else De Wachter, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Monique Moens, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx, Jacky Maes, An Michiels, Frans Peeters: gezondheidsredenen;

Piet De Bruyn, Jan Loones, Jan Peumans, Jan Roegiers, Luc Van den Brande, Paul Wille: buitenslands;

Gilbert Bossuyt, Patrick Janssens, Miet Smet: ambtsverplichtingen;

André Van Nieuwerkerke: familieverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Thieu Boutsen, Annick De Ridder, Hugo Philtjens.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Rudi Daems, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDING:

Monique Moens, Jurgen Verstrepen, John Vrancken

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Jos Bex, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Rudi Daems, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Kathleen Martens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Monique Moens, Jurgen Verstrepen, John Vrancken

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Christian Van Eyken

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Monique Moens, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch
